

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการลงทุนของบริษัทประกันภัยในประเทศไทย

๖.๑ ก่อนมีกฎหมายควบคุม

ในระยะก่อนปี พ.ศ. ๒๕๑๐ นั้น บริษัทประกันภัยได้ดำเนินกิจการในด้านการลงทุนไปโดยอิสระ เพราะธุรกิจประเภทนี้อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยกิจการค้าอันกระทบกระเทือนถึงความผาสุกและปลอดภัยแห่งสาธารณชน ซึ่งวางหลักควบคุมเป็นแนวทั่วไป ไม่ได้ควบคุมการลงทุนของบริษัทไว้เลย บริษัทประกันภัยจึงสามารถนำเงินไปลงทุนในกิจการต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวางตามขอบเขตวัตถุประสงค์ของบริษัทที่จดทะเบียนไว้ เช่นเดียวกับบริษัทจำกัดทั่ว ๆ ไป เช่นการให้กู้ยืม การรับจำนำจำนอง ทำอุตสาหกรรมเหมืองแร่ โดยเฉพาะการกู้ยืมมักเป็นการกู้ยืมในกลุ่มเดียวกัน เพราะบรรดาผู้ถือหุ้นบริษัทส่วนมากเป็นพ่อค้ามีธุรกิจอย่างอื่นด้วย หลักทรัพย์ที่ใช้เป็นหลักประกันในการกู้ยืมมีมูลค่าต่ำกว่าเงินที่ให้กู้ยืม บางบริษัทผู้กู้ยืมเป็นผู้ถือหุ้นหรือญาติของผู้ถือหุ้นเอง

กฎหมายที่ใช้ในขณะนั้นก็ล้าสมัยเพราะใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๑ ความหละหลวมก็มีมาก โดยเฉพาะการลงทุนไม่สามารถจะควบคุมได้เลย จึงเป็นเหตุให้บริษัทประกันภัยที่ปฏิบัติการนอกศูนย์กลางต้องประสบความล้มเหลวไปหลายบริษัท มูลเหตุของการที่บริษัทต้องขาดทุนจนก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนผู้เอาประกันนั้น ก็เพราะบริษัทลงทุนโดยอิสระกำหนดนโยบายการลงทุนเอง การปฏิบัติงานของผู้ถือหุ้นบริษัทไม่สุจริต ดังเช่นกรณีของบริษัทนครหลวงประกันชีวิตจำกัด ที่กล่าวมาแล้วในบทก่อน ๆ

แม้การกระทำของบริษัทประกันภัยในขณะช่วงระยะเวลาที่จะดำเนินการไปในทางที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนผู้เอาประกันอย่างไร ทางราชการก็ไม่อาจดำเนิน

การเอาโทษใด ๆ ตามกฎหมายได้ เพราะยังไม่มีกฎหมายควบคุมลงโทษในกรณีของบริษัทนำเงินไปลงทุนผิดพลาดหรือลงทุนในกิจการอื่นใด มีมาตรการที่ทางราชการทำได้ประการเดียวขณะนั้นก็คือ ปิดบริษัทประกันภัยนั้น ๆ ที่มีสถานะทางการเงินไม่มั่นคงจนอาจเป็นอันตรายต่อประชาชนผู้เอาประกัน เช่นกรณีสั่งปิดบริษัทนครหลวงประกันชีวิตจำกัดเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งไม่ได้ช่วยให้กิจการประกันภัยดีขึ้น และไม่ช่วยให้ประชาชนผู้เอาประกันไม่เดือดร้อนเลย กลับเป็นตรงกันข้ามคือ ประชาชนผู้เอาประกันเองก็เดือดร้อน กิจการประกันภัยก็เสื่อมโทรมประชาชนทั่วไปกลับเห็นว่ากิจการนี้เป็นการหลอกลวงประชาชน นำเงินเบี้ยประกันของประชาชนไปทำกิจการส่วนตัวของผู้ถือหุ้นซึ่งไม่เป็นผลดี นอกจากนั้นเงินทุนของประชาชนที่บริษัทประกันภัยนำไปเก็บไว้ก็ไม่ได้ใช้ในทางที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ ปัญหาที่ยังผูกพันให้ทางราชการต้องแก้ไขจากการลงทุนโดยอิสระของบริษัท จนถึงแม้จะมีกฎหมายควบคุมโดยตรงใน พ.ศ. ๒๕๑๐ แล้วก็เกิดขึ้นมากมาย จนถึงกับต้องมีการปิดบริษัทประกันภัยไปอีกหลายบริษัทในระแวก

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ นั้น รัฐบาลก็ได้มองเห็นถึงปัญหาทางกฎหมายที่เกิดขึ้นว่า เมื่อไม่มีกฎหมายควบคุมบริษัทประกันภัยอย่างเพียงพอที่จะให้กิจการนี้ดำเนินไปอย่างรัดกุมและมั่นคงเป็นหลักประกันแก่ประชาชนผู้เอาประกันได้ ก็ควรมีการร่างกฎหมายใหม่ขึ้นมาใช้บังคับในเรื่องการประกันภัยโดยเฉพาะ โดยมุ่งจะควบคุมบริษัทประกันภัยให้ดำเนินการโดยเล็งถึงผลประโยชน์ของผู้เอาประกันภัย มิให้บริษัทดำเนินการไปในทางที่เสี่ยงภัยเกินไป โดยเฉพาะการลงทุนหาผลประโยชน์ของบริษัทจะต้องให้อยู่ในความควบคุมของราชการ มีเจ้าหน้าที่ที่จะตั้งขึ้นตามกฎหมายเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นว่า บริษัทจะนำเงินไปลงทุนในกิจการใดได้หรือไม่

ในระยะแรกทางราชการก็กำหนดให้กระทรวงการคลังยกย่องพระราชบัญญัติประกันชีวิต กระทรวงเศรษฐการยกย่องพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย ซึ่งหน่วยราชการทั้งสองก็ได้ขอความร่วมมือให้ฝ่ายเอกชนที่ประกอบธุรกิจประกันภัยส่งความคิดเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณา และส่งผู้แทนเข้าประชุมร่วมกับทางราชการด้วย ในเรื่องปัญหาของการลงทุนของบริษัทนั้น ในร่างพระราชบัญญัติประกันภัยทางราชการกำหนดให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีออกกฎกระทรวงกำหนดให้บริษัทต้องจ่ายเงินเบี้ยประกันลงทุนหาผลประโยชน์ในธุรกิจหนึ่งก็ได้ แต่ผู้แทนภาคเอกชนเสนอว่า "ในกรณีนี้หากรัฐมนตรีบังคับให้บริษัทต้องลงทุนในกิจการใดกิจการหนึ่งโดยเฉพาะแล้ว และถ้ากิจการนั้นไม่มั่นคงพอ ก็จะเป็นภัยแก่บริษัทและผู้เอาประกันโดยทั่วไป จึงขอเสนอให้รัฐมนตรีมีอำนาจเพียงกำหนดประเภทและชนิดของกิจการ เพื่อให้บริษัทได้มีสิทธิเลือกลงทุนเองตามความพอใจ"

การร่างกฎหมายดังกล่าวได้ใช้เวลาร่างยาวนานมาก แต่ในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๖ ธิบดีกรมทะเบียนการค้าขณะนั้น คือ ม.จ. ทองประกาศศรี ทองใหญ่ ได้ให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ว่า "การยกย่องพระราชบัญญัติทั้งสองนี้มีหลักการสำคัญ คือ ๑.ลา บริษัทประกันภัยจะเอาเบี้ยประกันไปลงทุนต้องขออนุญาตทางราชการเสียก่อน หากการลงทุนนั้นมั่นคงดี และสามารถถอนคืนโดยสะดวกรวดเร็ว จึงจะอนุญาต ๒.ลา ขณะนี้การยกย่องพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จและเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว"

แต่เวลาล่วงเลยมาจนกระทั่ง พ.ศ. ๒๕๑๐ จึงได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติประกันชีวิตและพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย นับว่าทางราชการใช้เวลาร่างกฎหมายเพื่อควบคุมกิจการประกันภัยให้รัดกุม อันเป็นการแก้ปัญหาการลงทุนของบริษัทประกันภัยที่บกพร่องอยู่ในระยะนี้ยังไม่มีความหมายควบคุมถึง ๑๕ ปีเต็ม

๖.๒ ระยะใช้กฎกระทรวงฉบับที่ ๕

หลังจากประกาศใช้พระราชบัญญัติประกันชีวิตและพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย เมื่อวันที่ ๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๐ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๔ เดือนเดียวกันแล้ว ก็ได้มีประกาศกฎกระทรวงฉบับที่ ๕ ในเรื่องการลงทุนของบริษัทประกันภัยทั้งประกันชีวิตและประกันวินาศภัย โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ประกาศเมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๑ จำกัดขอบเขตการลงทุนของบริษัทประกันภัย เพื่อให้บริษัทได้ลงทุนประกอบธุรกิจใดก็ได้โดยพิจารณาถึงหลักความมั่นคง ผลประโยชน์ตอบแทน ความสามารถในการแลกเปลี่ยนเป็นเงินสด และการกระจายการลงทุน รวมทั้งนโยบายในการส่งเสริมการลงทุนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

ปัญหาแรกในทางคำกฎหมายที่เป็นภาระผูกพันมาตั้งแต่ก่อน พ.ศ. ๒๕๑๐ ก็คือบริษัทประกันภัยที่ลงทุนไปอย่างผิดพลาดจนทำให้ฐานะการเงินไม่มั่นคง ในระยะที่ยังไม่มีกฎหมายควบคุมการลงทุน และกระทรวงเศรษฐกิจก็ได้เร่งรัดให้บริษัทแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เสียให้ถูกต้องตามกฎหมายภายในเวลาอันสมควร แต่ก็มีหลายบริษัทไม่สามารถจะดำเนินการแก้ไขภายในกำหนดเวลาได้ กระทรวงเศรษฐกิจจึงได้มีคำสั่งโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๓, ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๑๐ ควบคุมบริษัท ๔ บริษัท เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๑

๑. บริษัทไทยประสิทธิประกันภัยจำกัด
๒. บริษัทอินเทอร์เนชันแนลไลฟ์แอสซิวรันส์ (ประเทศไทย) จำกัด
๓. บริษัทประกันชีวิตบูรพา จำกัด
๔. บริษัทประกันชีวิตศรีอยุธยา จำกัด

ต่อมากระทรวงเศรษฐกิจก็ได้ถอนการควบคุมไปทั้งสิ้น เมื่อบริษัทได้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่มิได้อยู่ก่อนปี พ.ศ. ๒๕๑๐ เรียบร้อยแล้ว ยกเว้นบริษัทประกันชีวิตบูรพา จำกัด ซึ่งทางกระทรวงเศรษฐกิจได้ตรวจสอบพบว่า บริษัทได้ลงทุนในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้ผลตอบแทนเพียง ๓.๖๕% และการลงทุนส่วนใหญ่ไปในการให้กู้ยืม และลงทุนในธุรกิจส่วนตัว

ของผู้ถือหุ้นบริษัท เป็นผลให้บริษัทเกือบไม่ได้คอกผลจากการลงทุนเลย บริษัทไม่มีทางที่จะปรับปรุงหรือเรียกเงินลงทุนส่วนใหญ่กลับคืนมาได้ บริษัทจึงอยู่ในฐานะลำบากขาดทุนเพิ่มขึ้นทุกปี จึงได้มีคำสั่ง เพิกถอนใบอนุญาตของบริษัทประกันชีวิตบูรพาใน พ.ศ. ๒๕๑๒ ก่อนหน้านั้นฝ่ายผู้ประกอบกิจการประกันภัยก็ได้พยายามเรียกร้องให้ทางราชการใช้มาตรการ เข้าช่วยเหลือ เพราะการ เพิกถอนใบอนุญาตจะกระทบกระเทือนต่อกิจการประกันชีวิตมาก ทางราชการก็พยายามให้เวลาบริษัทแก้ไขฐานะมาตลอดจนพิจารณาเห็นว่าหากไม่เพิกถอนใบอนุญาตประชาชนผู้เอาประกันจะเดือดร้อนยิ่งขึ้น ดังนั้นจึงได้มีคำสั่ง เพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าว

จากปัญหาการปิดบริษัทประกันชีวิตบูรพา จำกัดนี้ ทางศาลเอกชนผู้ประกอบกิจการประกันภัยเห็นว่า การกระทำเช่นนี้จะไม่ถูกต้องตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติที่เพิ่งประกาศใช้ใน พ.ศ. ๒๕๑๐ ในอันที่จะส่งเสริมธุรกิจประกันภัย เพราะบริษัทมีเวลาน้อยในอันที่จะปรับปรุงแก้ไขฐานะของบริษัทให้ถูกต้อง ตามกฎหมายได้ในระยะเวลาอันสั้น แต่ตามกฎหมายแล้ว มาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิตกำหนดให้ "บริษัทที่กระทำการใด ๆ ซึ่งบริษัทไม่อาจทำได้ตามกฎหมายตามมาตรา ๒๒ อยู่แล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้เลิกกระทำการนั้น ๆ ให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ฯลฯ" ดังนั้นเมื่อพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับในวันที่ ๑๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๐ และเมื่อครบกำหนดวันที่ ๑๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๑ บริษัทใดที่ยังไม่เลิกกระทำการที่บริษัทไม่อาจทำได้ตามกฎหมาย ๒๒ ก็ถือว่าบริษัทนั้นทำผิดกฎหมาย (มาตรา ๒๒ " ฯลฯ บริษัทจะลงทุนประกอบธุรกิจอื่นใดก็ได้ก็เฉพาะที่กำหนดในกฎกระทรวง ฯลฯ ")

ปัญหาเรื่องนี้ก็เป็นที่ยุติไปโดยคำสั่ง เพิกถอนใบอนุญาตบริษัทประกันชีวิตบูรพาจำกัด ซึ่งเป็นบริษัทใหญ่ในด้านการประกันชีวิตก่อให้เกิดความสับสนต่อธุรกิจประกันชีวิตของบริษัทคนไทยเป็นอันมาก เพราะประชาชนหมดความเชื่อถือ เนื่องจากทางราชการเคยมีคำสั่ง เพิกถอนใบอนุญาตของบริษัทนครหลวงประกันชีวิตจำกัดไปเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๗ ทำให้บริษัทประกันชีวิตของต่างประเทศ ๒ บริษัทได้รับความนิยม และประชาชนหันไปประกันกับบริษัททั้ง ๒ มากขึ้น

แสดงว่าการแก้ปัญหาของทางราชการในบางครั้ง แม้จะอาศัยหลักกฎหมายและความมั่นคงของผู้เอาประกัน แต่ก็อาจบร้งได้หากไม่มองถึงสภาพความเป็นจริงในสังคม ซึ่งหากทางราชการ เข้าไปควบคุมใช้มาตรการสนับสนุนบริษัทประกันชีวิตบูรพา เหมือนกับที่เคยสนับสนุนธนาคารพาณิชย์ ก็จะเป็นการแก้ปัญหาที่ดีกว่าทั้งในแง่กฎหมายและด้านส่งเสริมธุรกิจประกันภัย

นอกจากนี้ยังมีบริษัท เล็ก ๆ อีกหลายบริษัทที่ต้องถูกทางราชการ เพิกถอนใบอนุญาต เพราะแก้ไขฐานะการเงินและการดำเนินงานให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติใหม่ไม่ได้ เช่น

๑. บริษัท เอเชียประกันภัย จำกัด
๒. บริษัทบูรพาประกันภัย จำกัด
๓. บริษัทสหประกันภัย จำกัด
๔. บริษัทพัฒนาการประกันภัย จำกัด

ส่วนบริษัทที่ปิดตัวเอง ไป เพราะไม่สามารถดำเนินงานตามกฎหมายได้ก็มีหลายบริษัท กล่าวได้ว่า กฎหมายที่ออกมาควบคุมบริษัทประกันภัยโดยเฉพาะในแง่ของการลงทุนมีผลดีและผลเสียปรากฏออกมาทันที ในส่วนผลดีก็คือบริษัทที่ซ้เข้ามาเพื่อระดมทุนไปลงทุนในกิจการ ส่วนตัวอย่างอื่นของผู้ถือหุ้นก็ต้อง เลิกหรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตไป ทำให้เกิดความเชื่อมั่นแก่ประชาชนต่อบริษัทประกันภัยที่ยัง เหลืออยู่ และเป็นการก่อให้เกิดความมั่นคงแก่ผู้เอาประกันเพราะบริษัทที่เหลืออยู่ก็ต้อง เป็นบริษัทที่ปรับปรุงแก้ไขฐานะการเงิน และการดำเนินงานของตนให้เป็นไปตามกฎหมายได้แล้ว ในส่วนผลเสียก็เบ้แก้ปัญหาทางกฎหมายดังกล่าวแล้ว ผู้เขียนเห็นว่าถ้าทางราชการใช้อำนาจตามกฎหมายให้เน้นเข้าไปในทางปฏิบัติเพื่อให้บริการ มีเวลาพอที่จะแก้ไขฐานะของตนให้มั่นคง ก็อาจจะไม่ต้องเพิกถอนใบอนุญาตบริษัทให้กระทบกระเทือนถึงประชาชนผู้เอาประกันและแก่ความเชื่อมั่นของประชาชนต่อกิจการประกันภัย เพราะการที่ให้เวลาบริษัทเพียงระยะสั้น ๑-๒ ปี เพื่อให้แก้ปัญหาที่บริษัททำมาเป็นเวลานานก่อนใช้กฎหมาย ในทางธุรกิจทำไม่ได้ การใช้กฎหมายนอกจากจะตีความตามลายลักษณ์อักษรแล้วก็ต้องเพ่งเล็งถึงเจตนารมณ์ในการ ออกกฎหมายด้วย เมื่อให้เวลานาน

พอสมควรแล้วบริษัทก็บังคับให้ฐานะตัวเองไม่ได้ ถึงจะเพิกถอนใบอนุญาต และก่อนเพิกถอนก็ควรดำเนินการแก้ไขกฎเกณฑ์หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของบริษัทนั้น ตามมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต เพื่อให้เป็นตัวอย่าง ด้จะเป็นการรักษาความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมายได้ดีกว่า

ปัญหาที่ทางราชการต้องประสพต่อมาในระยะตั้งแต่ใช้กฎกระทรวงฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๑๑ จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๑๕ พอจะแยกออกได้ดังนี้

๑. ในระยะแรกที่ประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับที่ ๕ ในเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๑๑ บริษัทประกันภัยยังไม่สามารถให้กู้ยืมโดยมือสังหาริมทรัพย์จำนองเป็นประกันได้ ตามที่กฎหมายอนุญาต (ข้อ ๑ (๔), ข้อ ๖ แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ ๕) เพราะกรมที่ดินซึ่งมีหน้าที่รับจดทะเบียนจำนองอสังหาริมทรัพย์ยังไม่ยอมจดทะเบียนรับจำนองให้บริษัท สมาคมประกันวินาศภัยและสมาคมประกันชีวิตซึ่ง เป็นศูนย์รวมของบริษัทประกันภัยจึงแจ้งข้อขัดข้องนี้ให้กระทรวง เศรษฐกิจการทราบ เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ แต่เนื่องจากกระทรวง เศรษฐกิจการเองก็ไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะสั่งกรมที่ดินให้ปฏิบัติรับจดทะเบียนรับจำนองอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวได้ จึงต้องแจ้งเรื่องนี้ไปยังกระทรวงมหาดไทยให้สั่งกรมที่ดินรับจดทะเบียนรับจำนองอสังหาริมทรัพย์ให้แก่บริษัทประกันภัย กระทรวงมหาดไทยเองก็ไม่กล้าจะตัดสินใจเรื่องนี้ ได้สอบถามกลับไปยังกระทรวงการคลังโดยอ้างว่า "โดยที่การรับจำนองอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวอาจมีลักษณะ เป็นการประกอบกิจการ เครดิทฟองชิวเออร์ ตามความหมายของพระราชบัญญัติควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน พ.ศ. ๒๔๙๑ อันต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลัง จึงหาหรือว่ากระทรวงมหาดไทยจะสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่รับจดทะเบียนรับจำนองอสังหาริมทรัพย์ เป็นประกันการกู้ยืมแก่บริษัทประกันภัย ตามแนบกฎกระทรวงฉบับที่ ๕ นั้น กระทรวงการคลังจะขัดข้องอย่างไรหรือไม่ จนกระทรวงการคลังต้องตอบกลับไปยังกระทรวงมหาดไทยว่าไม่ขัดข้อง นั้นแหละ กระทรวงมหาดไทยจึงได้แจ้งกลับมาให้กระทรวง เศรษฐกิจการทราบเมื่อเดือนสิงหาคมศกเดียวกันว่า ได้สั่งกรมที่ดินดำเนินการรับจดทะเบียนรับจำนองอสังหาริมทรัพย์แก่บริษัทประกันภัยได้ ซึ่งเห็นได้ว่าปัญหานี้จะเรียบร้อยไปได้ก็กินเวลา ๓ เดือน บริษัทประกันภัยก็เสียประโยชน์

ที่ควรจะได้ไป เพราะกฎหมายนี้ไม่ได้มีการชี้แจงไปยังหน่วยราชการต่าง ๆ ให้ทราบถึงขอบเขตก่อน แม้ในทางปฏิบัติบริษัทประกันภัยได้รับแจ้งให้ทราบว่าดำเนินการรับจ้างของอสังหาริมทรัพย์ แม้แต่ประกันการกู้ยืมได้ตั้งแต่เดือนกรกฎาคมโดยกระทรวง เศรษฐกิจการแจ้งให้ทราบก็ตาม แต่กรมที่ดินเพิ่งรับคำสั่งจากกระทรวงมหาดไทยให้ดำเนินการในปลายเดือนกรกฎาคม บริษัทประกันภัยจึงลงมือให้กู้ยืมโดยรับจ้างของที่ดินเป็นประกันได้ก็เดือนสิงหาคม ผลประโยชน์ที่บริษัทประกันภัยต้องเสียไปในระยะแก้ปัญหา ๓ เดือน ก็ต้องเป็นบทเรียนแก่ผู้แก้ปัญหาข้อนี้ไป

๒. ใน พ.ศ. ๒๕๑๘ มีบริษัทลงทุนให้กู้ยืมโดยธนาคารพาณิชย์เป็นผู้ค้ำประกันเกินอัตราส่วนที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งถือว่าเป็นการลงทุนที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ทางราชการก็พิจารณาว่าโดยที่บริษัทมีเงินกองทุนครบถ้วนตามที่กฎหมายบัญญัติทุกประการ และบริษัทยังมีเงินเหลืออยู่ หากจะนำเข้าฝากประจำในธนาคารก็จะได้ออกผลค่า จึงได้นำไปลงทุนเกินกว่าอัตราส่วนที่กฎกระทรวงกำหนด แต่ขณะนั้นทางราชการกำลังแก้ไขกฎกระทรวง เพื่อเปิดโอกาสให้บริษัทลงทุนได้มากขึ้น และเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า กฎกระทรวงฉบับที่ ๕ ไม่เหมาะสมกับสภาพของ เศรษฐกิจของประเทศ จึงเห็นว่าการลงทุนเช่นนี้ ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่บริษัทแต่อย่างใด ปัญหาที่ว่าบริษัทลงทุนเกินอัตราส่วนที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือไม่ก็จบลงด้วยการวินิจฉัยตามเจตนาของบริษัทว่าไม่ได้ตั้งใจทำผิด และอาศัยเหตุอันมาประกอบการพิจารณา ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าเมื่อการปฏิบัติไม่เป็นไปตามกฎหมายก็ต้องทำตามกฎหมายที่กำหนดไว้ คือ จะลงโทษหรือตัดเดือนหรือถอนแก้ไขโดยประการอื่น มิใช่โดยการมองเพียงเจตนาของผู้ทำผิด และเหตุผลอันประกอบ มิฉะนั้นกฎหมายก็ไม่เป็นกฎหมาย และผู้กระทำผิดก็มองไม่เห็นความสำคัญของการจะปฏิบัติตามกฎหมาย เจตนาในการออกกฎหมายก็หมดคุณค่า ก็กิจการประกันภัยก็จะไม่ก้าวหน้าไปตามที่หวังเอาไว้

๓. ปัญหาที่ว่าในกรณีหุ้นหรือหุ้นกู้ของกิจการโรงแรม จะถือว่าเป็นกิจการโรงแรม เป็นอุตสาหกรรมหรือไม่ หากถือว่าเป็นกิจการอุตสาหกรรม บริษัทประกันภัยก็สามารถลงทุนได้ตาม ข้อ ๔ (๑) แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ ๕ ซึ่งบริษัทจะสามารถลงทุนซื้อได้ร่วมกัน

ไม่เกินร้อยละสิบห้าของ ราคาสินทรัพย์บริษัทตามบัญชีมูลค่าที่มีอยู่ในวันสิ้นปีบัญชีครั้งสุดท้าย หากไม่ถือว่าเป็นกิจการ อุตสาหกรรม บริษัทก็สามารถลงทุนได้ตาม ข้อ ๔ (๓) ซึ่งจะซื้อ รวมกันได้เพียง ร้อยละสิบห้าของ ราคาสินทรัพย์ของบริษัทตามบัญชีมูลค่าที่มีอยู่ในวันสิ้นปีบัญชี ครึ่งสุดท้ายเท่านั้น กรณีนี้ทาง ราชการพิจารณาแล้วเห็นว่า ความหมายของคำว่า กิจการ อุตสาหกรรมตาม ข้อ ๔ (๑) ในกฎกระทรวงฉบับที่ ๕ นั้น ไม่ได้หมายรวมถึงการจัดหา ความสะดวกหรือการส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งโดยธุรกิจส่วนตัวนั้นเองไม่ถือว่าเป็นการ อุตสาหกรรม และจากความหมายในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน คำว่าอุตสาหกรรม หมายถึงการทำให้ของให้เป็นสินค้า ส่วนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนเพื่อ กิจการอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๐๕ ถือเอากิจการโรงแรมเป็นกิจการอุตสาหกรรม ก็ใช้ สำหรับพระราชบัญญัตินั้นโดยเฉพาะเท่านั้น บริษัทประกันภัยจึงจะลงทุนในการซื้อหุ้นหรือ หุ้นกู้ของกิจการโรงแรมได้ตาม ข้อ ๔ (๓) ไม่ใช่ข้อ ๔ (๑)

๔. ปัญหาที่ว่า การซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินของบริษัท เงินทุนโดยมีธนาคารพาณิชย์เป็นผู้ คำประกันนั้น บริษัทจะทำได้หรือไม่ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๕ โดยบริษัทอ้างว่าได้ผลประโยชน์มากกว่าฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ กรณีนี้ได้วินิจฉัยว่า กฎกระทรวงฉบับที่ ๕ มิได้ บัญญัติให้บริษัทซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินโดยมีธนาคาร คำประกันได้ หากบริษัทกระทำไปก็ผิด กฎหมาย แต่อย่างไรก็ตามปัญหานี้ก็ไม่มีผลสรุป ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้องและแปลกควา ทำไมจึงไม่มีการลงโทษผู้กระทำผิดกฎหมาย

จากปัญหา ๓ ประการดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่ายังไม่เคยมีการใช้กฎหมาย ในส่วนที่ควบคุมการลงทุนของบริษัทไปในทางที่เกี่วข้องเลย อาจจะเป็นเพราะหากกระทำ ตามกฎหมายโดยเข้มงวดแล้ว กิจการประกันภัยก็จะเกิดความล้มลอลงขึ้นได้ เพราะ เป็นที่ยอมรับกันว่ากฎกระทรวงฉบับที่ ๕ นั้น ประกาศใช้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งหลังจากนั้น ภาวะทางธุรกิจเปลี่ยนแปลงไปมาก แต่กฎกระทรวงฉบับที่ ๕ นี้ ก็ยังล้าหลังอยู่ไม่ได้ขยาย ขอบเขตการลงทุนไปให้ทันตามสภาพธุรกิจ อีกประการ การลงโทษผู้กระทำผิดกฎหมาย การควบคุมการลงทุนนี้เป็นโทษทางอาญามีความผิดถึงจำคุกกรรมการหรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบ ในการดำเนินการของบริษัท ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาตามมาอย่างมากมาย จึงยังไม่มีการ

ดำเนินการในเรื่องนี้ ซึ่งผู้เขียนเห็นด้วยตามประการหลังว่าจะเกิดความยุ่งยากในทางปฏิบัติ เป็นอย่างมาก หากจะดำเนินการเชิงงวดตามกฎหมาย

ในเรื่องปัญหาอย่างอื่นก็ยังมีในค้ำที่ฝ่ายเอกชนผู้ประกอบกิจการประกันภัยได้เสนอความเห็นและปรึกษาเกี่ยวกับการลงทุนของบริษัทประกันภัยตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๕ ซึ่งผู้ประกอบกิจการประกันภัยอ้างว่า มีขอบเขตแคบไปไม่เหมาะสมกับภาวะธุรกิจที่ก้าวหน้าเปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา และได้ขอให้ทางราชการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ขอบเขตของการลงทุนของบริษัทประกันภัยเสียใหม่ให้ทันกับภาวะทางธุรกิจ และปัญหาในค้ำทางราชการเองก็ประสงค์จะหาทางที่จะปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์การลงทุนของบริษัทประกันภัยในค้ำต่าง ๆ โดยการสรุปความเห็นและร่างหลักการที่เป็นปัญหาต่าง ๆ ซึ่งพอสรุปหลักการที่เป็นจุดปัญหาทางกฎหมายอันขัดกับภาวะ เศรษฐกิจของกฎกระทรวงฉบับที่ ๕ นี้ ได้ดังต่อไปนี้

๑. การซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทจำกัด ที่ค่าเป็นธุรกิจจัดสรรที่ดินหรือที่ดินและอาคาร ได้รวมกันไม่เกินร้อยละสิบของ ราคาสินทรัพย์ของบริษัทตามบัญชีมูลค่าที่มีอยู่ในวันสิ้นปีบัญชีครั้งสุดท้าย และจะซื้อได้ไม่เกินร้อยละสิบห้าของ เงินทุนชำระแล้วของบริษัทจำกัดนั้น เป็นปัญหาในทางภาวะธุรกิจมากเพราะการดำเนินการจัดสรรที่ดินหรือที่ดินและอาคาร เป็นธุรกิจที่นำความเจริญมาสู่ท้องถิ่น และส่งเสริมให้ประชาชนที่อยู่อาศัย จึงสมควรให้บริษัทลงทุนในธุรกิจประเภทนี้มากขึ้น จะช่วยให้บริษัทสามารถนำเงินไปลงทุนในค้ำช่วยแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยของประชาชน ดังเช่นในต่างประเทศหลายแห่ง ซึ่งเป็นการนำเงินที่บริษัทระดมทุนจากประชาชนผู้เอาประกันมาใช้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาประเทศโดยตรง จึงขอเพิ่มขอบเขตจำนวนรวมของการซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ประเภทนี้จากร้อยละสิบ เป็นร้อยละยี่สิบ และจำนวนหุ้นในแต่ละบริษัทจากร้อยละสิบห้า เป็นร้อยละยี่สิบห้า ในกรณีนี้ ทางราชการเห็นว่า แม้จะเพิ่มจำนวนรวมของการซื้อหุ้นหรือหุ้นกุงดล่าว เป็นร้อยละยี่สิบ บริษัทก็ยังอยู่ในฐานะเป็นผู้ถือหุ้นส่วนน้อย ไม่สามารถมีส่วนร่วมในการบริหารงานและกิจการของบริษัทจำกัดที่เขาซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ หากจะให้ลงทุนจำนวนมากก็เป็นการเสี่ยง ขัดกับหลักการกระจายการลงทุน ส่วนจำนวนหุ้นในแต่ละบริษัทจำกัดที่ควรเพิ่มเป็นร้อยละยี่สิบห้า นั้นอาจทำได้เพราะไม่กระทบกระเทือนความมั่นคงของบริษัท และกิจการประเภทนี้ก็มีแนวโน้มที่จะก้าวหน้าต่อไปในอนาคต

๒. ในเรื่องการให้กู้ยืมโดยมีธนาคารค้ำประกันได้รวมทั้งสิ้นไม่เกินร้อยละสิบห้า ของสินทรัพย์ของบริษัทตามบัญชีมูลค่าที่มีอยู่ในวันสิ้นปีบัญชีครั้งสุดท้าย ตามข้อ ๕ ของกฎ กระทรวงฉบับที่ ๕ นั้น มีปัญหาว่า การให้กู้ยืมดังกล่าวใช้หลักประกันมั่นคง และส่วนใหญ่ เป็นการให้กู้ยืมเพื่อประโยชน์ทางการพาณิชย์ และอุตสาหกรรม ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการกู้ยืมประเภทนี้สูงกว่าการให้บริษัทนำเงินไปฝากธนาคาร จึงควรให้บริษัทลงทุนใน กานนี้ใหม่มาก เพื่อส่งเสริมการพาณิชย์และอุตสาหกรรมต่าง ๆ ของประเทศได้อย่าง กว้างขวาง จึงขอให้เพิ่มจำนวนการให้กู้ยืมเป็นร้อยละสามสิบของสินทรัพย์ดังกล่าว ซึ่ง ทางราชการก็เห็นด้วยในปัญหานี้ และต่อมาก็ได้มีการแก้ไขจำนวนการให้กู้ยืมเป็นร้อยละ ยี่สิบห้าในกฎกระทรวงฉบับที่ ๖

๓. กรณีที่บริษัทจะจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ที่ตก เป็นของบริษัท เนื่องจากการชำระ หนี้การประกันค้ำเงินที่จ่ายให้กู้ยืมไป หรือ เนื่องจากที่บริษัทได้ซื้ออสังหาริมทรัพย์ที่จำนอง ไว้กับบริษัทนั้นจากการขายทอดตลาดโดยคำสั่งของศาลนั้น จะจำหน่ายโดยการจัดสรร ขายได้หรือไม่ หากราชการเห็นว่าบริษัทจะจำหน่ายโดยการจัดสรร ก็ได้หรือวิธีอื่นใดก็ได้ แต่การจำหน่ายนั้นบริษัทจะนำเงินไปลงทุนรวมกับการจำหน่ายควยไม่ได้ เพราะการนำ เงินไปลงทุนรวมควยเพื่อจัดสรร จำหน่ายนั้น เป็นการลงทุนอย่างหนึ่ง ซึ่งตามกฎหมาย ธรรมนูญฉบับที่ ๕ มิได้ให้บริษัทลงทุนประกอบการได้

๔. กรณีการให้กู้ยืมโดยมีอสังหาริมทรัพย์จำนอง เป็นประกัน ซึ่งบริษัทจะให้ กู้ยืมได้ไม่เกินร้อยละสามสิบและรายหนึ่งต้องไม่เกินร้อยละสองของราคาสินทรัพย์ของบริษัท ตามบัญชีมูลค่าที่มีอยู่ในวันสิ้นปีบัญชีครั้งสุดท้ายนั้น ผู้ประกอบกิจการประกันภัยเห็นว่า โดย ที่การให้กู้ยืมโดยวิธีนี้ เป็นการลงทุนที่มีความมั่นคงสูงและผลประโยชน์ก็ดี ควรจะเพิ่ม อัตราการกู้ยืมเป็นร้อยละสี่สิบห้าและวงเงินใหญ่แต่ละรายเป็นร้อยละห้า กรณีนี้ผู้เขียนไม่ เห็นด้วย เพราะการเพิ่มวงเงินให้กู้ยืมแต่ละรายเป็นร้อยละห้า จะทำให้บริษัทมีลูกหนี้ รายใหญ่เกินไป เพราะร้อยละห้าของสินทรัพย์บริษัทหาก เป็นบริษัทที่มีสินทรัพย์มากก็เป็น เงินจำนวนมาก ซึ่งทำให้เกิดความเสี่ยงภัยสูงและไม่เป็นการกระจายการลงทุน ส่วน การจะเพิ่มอัตราการให้กู้ยืมเป็นร้อยละสี่สิบห้า ก็ยังเป็นการทำให้บริษัทหันมาลงทุนใน ประเภทนี้มาก จะไม่เกิดการกระจายการลงทุน

๕. การใหญ่ขึ้นตามข้อ ๕ ข้างต้นนั้น กฎกระทรวงกำหนดให้ต้องมีชำระ
เงินต้นและดอกเบี้ยเป็นรายครั้ง ครั้งหนึ่งมีระยะเวลาไม่เกินหกเดือน เรื่องนี้ฝ่ายผู้
ประกอบการประกันภัยเห็นว่า เป็นเรื่องยากแก่การปฏิบัติ เพราะเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง
ทางทะเบียน ต้องเสียค่าธรรมเนียม เสียเวลาและขัดต่อความประสงค์ของผู้ เพราะ
ผู้รายใหญ่ ๆ มักนำเงินไปลงทุนในกิจการที่ใหญ่โตซึ่งจะได้ผลประโยชน์กลับคืนก็ต่อเมื่อ
เวลาล่วงไปแล้วอย่างน้อยหนึ่งปี และกฎกระทรวงก็ได้กำหนดเวลาการใหญ่ไว้ไม่เกิน
สองปีซึ่งเหมาะสมอยู่แล้ว จึงควรยกเลิกการกำหนดให้คืนเงินต้นเป็นรายครั้ง ๆ หนึ่ง
ไม่เกินหกเดือนคงไว้แต่กำหนดชำระดอกเบี้ย สำหรับปัญหานี้ผู้เขียนเห็นด้วย เพราะข้อ
กำหนดของกฎหมายข้อนี้จะเป็นปัญหาในทางปฏิบัติตามที่ผู้ประกอบการเสนอความเห็น ซึ่ง
หากกำหนดเวลาการชำระเงินต้นเช่นเดิม บริษัทก็จะพยายามหาทางหลีกเลี่ยงข้อกำหนดนี้
เพื่อจะได้ให้ผู้รายใหญ่ โดยวิธีการต่าง ๆ อันไม่เป็นผลดีแก่การควบคุมการลงทุนของ
บริษัทประกันภัย

๖. ฝ่ายผู้ประกอบการประกันภัยเสนอเรื่องการลงทุนของบริษัทในการใหญ่ขึ้น
โดยมีธนาคารพาณิชย์กำกับว่า น่าจะยอมให้บริษัทซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินได้โดยมีธนาคาร
พาณิชย์รับรองการชำระ เงินคืนในตั๋วสัญญาใช้เงิน เพราะในทางปฏิบัติคล้ายกับการใหญ่ขึ้น
โดยมีธนาคารพาณิชย์กำกับ และเป็นการลงทุนที่ปลอดภัยได้ผลตอบแทน และสูงกว่า
จะได้จากการฝากธนาคารพาณิชย์ ทั้งยัง เป็นการสนับสนุนการพาณิชย์กรรมอุตสาหกรรม
ของประเทศ และโดยที่เรื่องนี้เป็นเรื่องใหม่ในขณะนั้น ปัญหาว่าการจะซื้อตั๋วสัญญาใช้เงิน
ดังกล่าวนี้จะ เหมือนกับการใหญ่ขึ้นโดยมีธนาคารกำกับหรือไม่ จึงไม่ได้พิจารณาแต่ก็ได้
พิจารณาว่าบริษัทน่าจะลงทุนได้โดยสำนักงานประกันภัยได้หรือไปยังธนาคารแห่งประเทศไทย
ว่าควรสนับสนุนให้บริษัทประกันภัยซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินที่ออกโดยธนาคารพาณิชย์หรือไม่ ซึ่ง
ธนาคารได้ชี้แจงว่า "การที่ธนาคารพาณิชย์ได้รับเงินจากประชาชนแล้วออกตั๋วสัญญาใช้เงิน
เพื่อชำระหนี้นั้น ย่อมเป็นการกู้ยืมเงินจากประชาชน ซึ่งตามกฎหมายธนาคารพาณิชย์จะ
ทำไม่ได้ แต่ธนาคารพาณิชย์อาจกู้ยืมเงินจากธนาคารพาณิชย์ด้วยกัน หรือจากสถาบันการ
เงินอื่นและออกตั๋วสัญญาใช้เงินเพื่อชำระหนี้ได้ สำหรับบริษัทประกันชีวิตอาจนับเป็นสถาบัน

การเงินได้ แต่บริษัทประกันวินาศภัยมิใช่สถาบันการเงิน ธนาคารพาณิชย์จึงไม่ควรออกตั๋วสัญญาใช้เงินกู้ยืมจากบริษัทประกันวินาศภัย และธนาคารไม่สนับสนุนการกระทำดังกล่าว"

ซึ่งผู้เขียนกลับเห็นว่า การซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินโดยมีธนาคารรับรองการใช้เงินน่าจะมีหลักประกันความมั่นคงดีกว่าให้กู้ยืมโดยมีธนาคารค้ำประกันหรือเท่า ๆ กัน อีกทั้งบริษัทประกันวินาศภัยก็ควรจะถือว่าเป็นสถาบันการเงินอย่างหนึ่ง เพราะเป็นการระดมทุนจากประชาชนแม้จะเป็นระยะสั้นเพียงหนึ่งปีก็ตาม

๓. ในกรณีที่บริษัทประกันภัยได้รับอนุญาตให้ซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทจำกัดที่มีฐานะมั่นคงตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงฉบับที่ ๕ ข้อ ๑ (๓) และ ข้อ ๔ นั้น หากจะให้บริษัทประกันภัยสามารถให้บริษัทจำกัดที่มีฐานะตามหลักเกณฑ์ข้างต้นกู้ยืมเงินโดยไม่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกันก็ไม่น่าจะขัดข้อง เพราะบริษัทจำกัดนี้ต้องมีความมั่นคงเพียงพอที่บริษัทประกันภัยจะเข้าไปลงทุนได้ ฉะนั้นหากบริษัทจำกัดเหล่านี้มีความจำเป็นต้องการเงินเพิ่มเติมเพื่อชดเชยกิจการ แต่มิได้ใช้วิธีออกหุ้น ก็น่าจะให้กู้ยืมได้โดยไม่จำเป็นต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกันเช่นเดียวกัน บริษัทจำกัดเหล่านี้ส่วนมากเป็นบริษัทอุตสาหกรรมหรือพาณิชย์กรรรมขนาดใหญ่มีหลักฐานมั่นคง ซึ่งแม้แต่ธนาคารแห่งประเทศไทยก็ยินยอมให้ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปที่เป็นบริษัทจำกัด เช่นกันกู้ยืมเงินเท่านั้นอยู่แล้ว และสำหรับในแง่ของบริษัทประกันภัยในฐานะเจ้าหนี้ผู้ให้กู้ยืม หากบริษัทจำกัดนั้นมีความมั่นคงตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ ก็จะมีสิทธิเรียกร้องเหนือกว่าในฐานะเป็นผู้ถือหุ้นบริษัทจำกัดนั้นเสียอีก

ผู้เขียนเห็นว่าปัญหานี้เป็นเรื่องที่ใหม่และลำบากในการพิจารณา เพราะในแง่ปฏิบัติและสภาพเป็นจริง มีบริษัทจำกัดที่มีความมั่นคงสูงหลายบริษัทต้องการกู้เงินจากสถาบันการเงินเพื่อไปชดเชยกิจการ โดยไม่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ซึ่งในทางธุรกิจยินดีให้บริษัทจำกัดเหล่านี้กู้ได้ทั้งหมด แต่สำหรับกรณีของบริษัทประกันภัย แม้ว่าบริษัทจำกัดเหล่านี้จะมีความมั่นคงสูงเพียงใด หากไม่มีหลักทรัพย์หรือธนาคารค้ำประกันและเกิดความเสียหายขึ้นภายหลัง จะเดือดร้อนแก่ผู้เอาประกันไม่ใช่เฉพาะผู้ถือหุ้นบริษัทเท่านั้น จึงเป็นเรื่องที่ควรพิจารณาให้รอบคอบเป็นอย่างยิ่ง

๘. ในการให้กู้ยืมโดยมีหลักทรัพย์เป็นประกัน ซึ่งกฎกระทรวงอนุญาตให้บริษัททำได้ และได้กำหนดว่า ถ้าหลักทรัพย์นั้น เป็นอสังหาริมทรัพย์ของจำนอง เป็นประกันการกู้ยืม ซึ่งหากจะเป็นการขายฝากแทนการจำนอง น่าจะเป็นหลักประกันที่ดีกว่าและมั่นคงแน่นอนกว่า เพราะการขายฝากตามกฎหมายหากผู้ขายฝากไม่ได้ออกรายในกำหนดค้ำหนักรวมสิทธิได้ออกรวมสิทธิก็จะตกได้แก่ผู้รับซื้อฝากตลอดไป จะทำให้บรรดาผู้กู้ยืมเงินจากบริษัทโดยทำขายฝากอสังหาริมทรัพย์ไว้กับบริษัท ย่อมจะต้องคอยระมัดระวังนำเงินมาคืนเพื่อได้ออกรายตามกำหนด ทั้งยังต้องคอยระมัดระวังมิให้บริษัทมีสิทธิยึดอสังหาริมทรัพย์นั้นไปโดยข้อสัญญาอีกด้วย และบริษัทก็จะไม่ต้องเสียเวลาคอยติดตามทวงถามหรือฟ้องบังคับคดีเหมือนคนอย่างการจำนอง จึงน่าจะกำหนดวิธีการและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการรับจำนอง อสังหาริมทรัพย์เป็นประกันการกู้ยืมให้บริษัทรับซื้อฝากอสังหาริมทรัพย์ได้ด้วย และมีข้อกำหนดให้บริษัทที่หลักทรัพย์สินมา เนื่องจากการนี้ ต้องขายทอดตลาดภายในกำหนดเวลา

สำหรับกรณีนี้ผู้เขียนเห็นว่า แม้การรับซื้อฝากจะเป็นหลักที่มั่นคงกว่าการรับจำนองตามกฎหมายก็ตาม แต่ก็ต้องพิจารณาว่ากฎกระทรวงฉบับที่ ๕ มุ่งหมายให้บริษัทให้กู้ยืมได้โดยมีธนาคารพาณิชย์กำกับหรือมีอสังหาริมทรัพย์จำนอง เป็นประกัน ก็เพื่อจะกำหนดขอบเขตให้บริษัทลงทุนในการให้กู้ยืมโดยมีอสังหาริมทรัพย์จำนอง เป็นประกันให้น้อยราย เพราะบริษัทต้องคำนวณถึง ระยะต่อไปว่าหากผู้กู้ไม่ชำระหนี้ บริษัทก็ทำได้เช่นเดียวคือฟ้องบังคับจำนอง ซึ่งต้องยุ่งยากเสียเวลา หากให้บริษัทรับซื้อฝากได้แทนการจำนอง บริษัทก็จะหันไปให้กู้ยืมประเภทนี้มากขึ้น ซึ่งขัดกับเจตนาของกฎกระทรวงที่ไม่อยากให้บริษัทลงทุนโดยรับหลักทรัพย์เป็นประกันมากนัก อีกประการหนึ่งหากบริษัทให้กู้ยืมโดยรับซื้อฝากและมีการยึดทรัพย์สินนั้น เป็นของ บริษัท บริษัทก็อาจขาดทุนได้ เพราะอสังหาริมทรัพย์นั้นจำหน่ายออกได้ยาก ทั้งราคาตกต่ำลงตามเวลาที่ไ้ แม้จะมีราคาสูงขึ้นแต่ผู้จะซื้อต่อจากการขายทอดตลาดของ บริษัทก็ไม่มีกำลังจะซื้อในเงินจำนวนมาก ผลสุดท้ายบริษัทก็จะกลายเป็นผู้เก็บรวบรวมอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งไม่เป็นหลักการลงทุนที่ดีสำหรับบริษัทประกันภัยเลย

๙. ผู้ประกอบการประกันภัยมีปัญหาว่า การซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทจำกัด ซึ่งประกอบธุรกิจอุตสาหกรรม เกษตรกรรม หรือการขนส่งนั้น บริษัทซื้อได้ไม่เกินร้อยละ

สิทธิของเงินทุนชำระแล้วของบริษัทจากนั้นก็ทำให้บริษัทลงทุนได้ลำบาก เพราะสินทรัพย์ของบริษัทประกันภัยต่าง ๆ เพิ่มขึ้นกว่าเดิมมาก ปริมาณเงินทุนที่จะนำมาซื้อหุ้นหรือหุ้นของบริษัทจากที่ประกอบธุรกิจดังกล่าวก็เพิ่มมากขึ้นด้วย จึงควรผ่อนปรนให้บริษัทลงทุนซื้อหุ้นหรือหุ้นของบริษัทจากที่ดังกล่าวได้ไม่เกินร้อยละยี่สิบห้าของเงินทุนชำระแล้วของบริษัทจากนั้นก็ ทั้งยังเป็น การช่วยส่งเสริมการอุตสาหกรรม เกษตรกรรมหรือการขนส่งในประเทศให้เจริญก้าวหน้าขึ้นไปอีก

สำหรับข้อนี้ผู้เขียนเห็นว่า ผู้ประกอบการประกันภัยมีเหตุผลสมควร แต่การจะผ่อนปรนข้อบังคับในกฎหมายนั้นเป็นไปได้ ต้องแก้กฎหมายเสียก่อนจึงจะปฏิบัติตามกฎหมายที่แก้ได้

๑๐. ปัจจุบันอสังหาริมทรัพย์มีราคาสูงขึ้นมาก การอนุญาตให้บริษัทรับจำนองอสังหาริมทรัพย์ เป็นประกันการกู้ยืมใดรายหนึ่งไม่เกินร้อยละสองของราคาสิทธิทรัพย์ของบริษัทตามบัญชีมูลค่าที่มีอยู่ในวันสิ้นปีบัญชีครั้งสุดท้ายนั้น เป็นไปได้อย่างในทางปฏิบัติ เพราะหากทำเช่นนี้ บริษัทก็จะให้กู้ยืมได้ในรายเล็ก ๆ มีอัตราดอกเบี้ยสูงกว่าธรรมดา โดยเหตุที่ร้อยละสองของราคาทรัพย์สินของบริษัทดังกล่าวเป็นเงินจำนวนน้อย ขณะที่อสังหาริมทรัพย์มีราคาสูงขึ้น บริษัทจึงต้องหาทางออกโดยการแยกผู้กู้ยืมเป็นหลาย ๆ คน แบ่งอสังหาริมทรัพย์เป็นส่วน ๆ ซึ่งไม่เป็นผลดีแก่การควบคุม

เรื่องนี้ ผู้เขียนเห็นว่า เมื่อบริษัทสามารถแบ่งแยกผู้กู้ยืมหรืออสังหาริมทรัพย์นั้น ๆ ออกได้ให้เข้ากับกฎหมาย ก็น่าจะทำได้ ส่วนการแก้ไขปัญหาระยะยาวก็ต้องเปลี่ยนแปลงแก้ไขกฎหมายนั้นก่อนเพราะจะไปทำการใดให้ผิดไปจากที่กฎหมายกำหนดไว้ โดยไม่มีอำนาจไม่ได้

๑๑. การลงทุนของบริษัทประกันภัยในการซื้อหุ้นหรือหุ้นของบริษัทจากนั้นก็ นำจะอนุญาตให้มีการลงทุนในบริษัทประกันภัยด้วยกันได้ เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้บริษัทที่มีฐานะการเงินที่ซื้อหุ้นหรือเพิ่มทุนให้แก่บริษัทที่มีฐานะไม่ดี และได้ มีการช่วยเหลือทางด้านวิชาการแก่บริษัทที่มีฐานะไม่ดี เช่น ในด้านการปรับปรุง การบริหารงาน และเป็น

การ ขยายขอบ เขตการลงทุนให้บริษัทที่สำคัญคือ จะทำให้เกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน บริษัทประกันภัยก็จะไม่มีการขาดทุนหรือต้องล้มเลิกไป อันเป็นผลเสียแก่ประชาชนผู้เอาประกัน

สำหรับปัญหาเช่นนี้ ผู้เขียนเห็นว่าน่าจะอนุโลมตามที่บริษัทเสนอ เพราะมีเหตุผลดี แต่ก็ต้องมีเงื่อนไขขบถ้อยอีกมาก เพราะจะเป็นการเกิดการผูกขาดตลาดการประกันภัย ถ้าบริษัทใหญ่ฐานะดีเข้าไปซื้อหุ้นในบริษัทเล็ก ๆ เสียหมด และเป็นการลงทุนที่ไม่ก่อให้เกิดการช่วยพัฒนาประเทศ ทั้งเงินกองทุนของบริษัทก็จะไม่เพิ่มขึ้นเท่าที่ควร ที่สำคัญคือ สาขาของบริษัทประกันภัยต่างประเทศจะเข้าไปซื้อหุ้นของบริษัทประกันภัยในประเทศ อันกระทบกระเทือนต่อนโยบายของรัฐในเรื่องการประกันภัย ซึ่งต้องพิจารณาเป็นพิเศษ

๑๖. ผู้ประกอบการประกันภัยเสนอว่า ปัจจุบันบริษัทมีเงินพอที่จะลงทุนได้มากมาย แต่ขอบเขตของกฎหมายให้ลงทุนได้จำกัดจะพิจารณาถึงบริษัทเงินทุนซึ่งตั้งขึ้นโดยอยู่ในความควบคุมของธนาคารแห่งประเทศไทยอันนับได้ว่ามีความมั่นคงดี ว่าบริษัทจะซื้อตัวสัญญาใช้เงินจากบริษัทเงินทุนเหล่านี้ได้ไหม เพราะจะเป็นการเปิดโอกาสให้บริษัทได้ขยายการลงทุนที่ถูกต้องอยู่ขณะนี้

สำหรับกรณีเช่นนี้ผู้เขียนเห็นว่าในปัจจุบัน ภาวะเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไปก็ควร จะพิจารณาให้บริษัทซื้อตัวแลกเงินของบริษัทเงินทุนได้ แต่ต้องพิจารณาถึงความมั่นคงของ บริษัทเงินทุนเป็นราย ๆ ไป และต้องอยู่ในความควบคุมให้ความเห็นชอบของทางราชการ โดยใกล้ชิด เพราะอย่างไรก็ตาม บริษัทเงินทุนยังมีความมั่นคงไม่เท่ากับธนาคารพาณิชย์ และบริษัทเงินทุนบางแห่งมักจะนำเงินไปลงทุนไปในทางที่ไม่เกิดผลดีแก่เศรษฐกิจ สำหรับ บางบริษัทอาจเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้บริหารงานของบริษัทนำเงินไปลงทุนในบริษัทเงินทุน ที่ตมณผลประโยชน์เกี่ยวของ

จากปัญหาและข้อเสนอบางประการที่นำมาเสนอนั้น พอจะสรุปได้ว่า ตามกฎ กระทรวงฉบับที่ ๕ ได้กำหนดขอบเขตและหลักเกณฑ์ของการลงทุนของบริษัทประกันไว้

เข้มงวดมากขึ้นไป ซึ่งอาจเหมาะสมกับในระยะแรก ๆ ที่เริ่มมีการควบคุมการลงทุนของบริษัทที่เคยมีปัญหาทำให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนผู้เอาประกัน แต่ต่อมาในระยะหลังจากนั้น เมื่อบริษัทส่วนใหญ่ได้ปรับปรุงฐานะการเงิน และการดำเนินงานมั่นคงขึ้น จะขยายบริษัทออกไปอีกก็ไม่ได้ เพราะไม่อาจหาผลประโยชน์จากการลงทุนได้มากกว่าที่ควรจะได้ตามที่กฎกระทรวงจำกัดขอบเขตและวงหลักเกณฑ์ไว้ บริษัทก็ได้แต่นำเงินไปฝากธนาคาร ซึ่งได้ผลตอบแทนไม่คุ้มกับการที่บริษัทจะต้องรับภาระจ่ายค่าสินไหมทดแทนหรือจ่ายเงินคืนแก่ผู้เอาประกันตามสัญญาประกันภัย และโดยปกติ บริษัทประกันภัยหากไม่มีการลงทุน ก็ไม่สามารถดำเนินการรับประกันต่อไปได้ เพราะจะประสบการขาดทุน บริษัทจึงได้มีวิธีการต่าง ๆ ทั้งลับและแจ้งในอันที่จะค้นหาทางลงทุนเพื่อให้บริษัทอยู่รอดและมีกำไรจากการลงทุน แม้การกระทำบางอย่างจะเป็นการเสี่ยงกฎหมาย เพราะบริษัทถือว่าไม่สามารถเติบโตได้หากยังลงทุนตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๕ กำหนดไว้

และแม้จะมีปัญหาในทางกฎหมายขึ้นประการใดก็ยังไม่เคยปรากฏการลงโทษบริษัทที่ปฏิบัติกรฝ่าฝืนกฎหมายเรื่องการลงทุน เพราะหากทำไปเช่นนั้น บริษัทประกันภัยก็ต้องเลิกกิจการไปเกือบหมด เหลือแต่บริษัทที่มีเงินทุนมากผูกขาดการประกันภัยไว้ นี่จึงเป็นปัญหาที่แท้จริงของกฎหมายการควบคุมการลงทุน ซึ่งไม่มีทางจะแก้ไขได้ครบเท่าที่ยังไม่มีการกล้าดำเนินการใด ๆ ลงไป

อย่างไรก็ตาม ทางราชการก็ได้พยายามหาทางออกด้วยการแก้ไขกฎกระทรวงฉบับที่ ๕ ให้มีขอบเขตการลงทุนกว้างกว่าเดิม มีหลักเกณฑ์ที่ลดความเข้มงวดลงกว่าเดิม ออกประกาศใช้ในปี พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งพอจะลดปัญหาการเสี่ยงกฎหมายและปัญหาความขัดข้องในทางธุรกิจกับกฎหมายของบริษัทประกันภัยให้ลดน้อยลงไปบ้างแม้จะไม่ถึงกับหมดปัญหาเสียทีเดียว ซึ่งเหตุการณ์ในช่วง พ.ศ. ๒๕๑๑ ถึง พ.ศ. ๒๕๑๕ เกี่ยวกับปัญหาการลงทุนของบริษัทประกันภัยน่าจะเป็นบทเรียนสำหรับการพิจารณาควบคุมการลงทุนของบริษัทต่อไป

ปัญหาในเรื่องการลงทุนช่วงระยะใช้กฎกระทรวงฉบับที่ ๕ นี้ ผู้เขียนคาดว่ายังมีอีกหลายประเด็นที่ไม่เป็นที่เปิดเผยหรือเปิดเผยไม่ได้ แต่ก็คงจะคาดกันได้ว่ามีวิธีการ

นานปีประการในการจะดำเนินการที่เป็นประโยชน์แก่การลงทุนโดยไม่มีผู้ใดเดือดร้อน มีแต่ผู้ได้ประโยชน์เพียง ๒ ฝ่ายเท่านั้นที่รู้จักกันอยู่เฉพาะ

ก่อนจะผ่านเรื่องปัญหากฎหมายในการลงทุนตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๕ นี้ ผู้เขียนขอยกตัวอย่างคำพิพากษาศาลฎีกา ซึ่งนับเป็นคำพิพากษาของศาลฎีกา เพียงเรื่องเดียวเท่านั้นที่วินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการลงทุนของบริษัทประกันภัยตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๕ มาแสดงให้เห็นไว้ ณ ที่นี้ แม้จะไม่ตรงประเด็นปัญหาการลงทุนโดยตรง แต่ก็ได้แสดงถึงการดำเนินการของบริษัทกับผู้รับประโยชน์ให้เห็นได้ว่ามีวิธีการเช่นไร ซึ่งหากไม่มีคำพิพากษาศาลฎีกาฉบับนี้ก็อาจจะมองไม่เห็นถึงปัญหาการควบคุมปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการลงทุนของบริษัทได้ชัดเจนว่ามีคดีพิพาทกันถึงศาลฎีกาเป็นที่เปิดเผยแก่สาธารณชน แต่บริษัทก็ไม่ได้กระทบกระเทือนตามที่ควรจะได้รับตามกฎหมายควบคุมการลงทุนของบริษัทประกันภัย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐/๒๕๑๘

บริษัทไทยประสิทธิ์ประกันภัย จำกัด
โจทก์
นายกาญจน์ สายกัลยา : กับพวก
จำเลย

จำเลยที่ ๑ ทำงานกับบริษัทโจทก์ประมาณ ๒๐ ปี โดยเป็นตัวแทนประกันชีวิต ต่อมาบริษัทโจทก์ตั้งให้จำเลยที่ ๑ เป็นผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายขายงาน ได้เงินเดือนเดือนละ ๑,๐๐๐ บาท ระหว่างดำรงตำแหน่งนี้ จำเลยที่ ๑ ได้ทำสัญญากู้เงินจากบริษัทโจทก์เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท ถัดออกเบี่ยอัตราร้อยละ ๑๐ ต่อปี โดยจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ค้ำประกัน จำเลยทั้งสองติดหนี้ไม่ชำระ เงินโจทก์จึงฟ้องจำเลยทั้งสอง

ปัญหาว่า สัญญากู้ดังกล่าวเป็นโมฆะหรือไม่ และจำเลยทั้งสองจะต้องรับผิดชอบต่อโจทก์เพียงใด

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๑๐ มาตรา ๒๐ บัญญัติว่า

"นอกจากการประกันชีวิต บริษัทจะลงทุนประกอบธุรกิจอื่นใดก็ได้ก็เฉพาะที่กำหนดในกฎกระทรวง กฎกระทรวงนั้นจะกำหนดเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจนั้น ๆ ให้บริษัทปฏิบัติด้วยก็ได้

การประกอบธุรกิจใดที่ไม่ปฏิบัติ หรือไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงให้ถือว่า เป็นการประกอบธุรกิจที่ไม่ได้กำหนดในกฎกระทรวง

และกฎกระทรวงฉบับที่ ๕ ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๑๐ ข้อ ๗ ว่า "การให้กู้ยืมแก่พนักงานของบริษัทโดยมีมูลค่าประกัน บริษัทจะให้กู้ยืมได้ไม่เกินร้อยละสองของราคาสินทรัพย์ของบริษัทตามบัญชีบุคคลที่มีอยู่ในวันสิ้นปีบัญชีครั้งสุดท้าย จำนวนเงินที่ให้ยืมแต่ละรายต้องไม่เกินหก เท่าของจำนวนเงินเดือนที่พนักงานผู้นั้นได้รับจากบริษัทในเดือนสุดท้ายก่อน เดือนที่จะให้กู้ยืมและไม่เกินสองหมื่นบาท"

ฉะนั้น การที่บริษัทโจทก์ให้จำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นพนักงานของบริษัทโจทก์กู้ยืมเป็นจำนวนเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท จึงขัดต่อกฎกระทรวงดังกล่าวซึ่งมีบทกำหนดลงโทษตามมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๑๐ สัญญากระหว่างบริษัทโจทก์และจำเลยที่ ๑ จึงมีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามชัดแจ้งโดยกฎหมาย เป็นโมฆะไม่มีผลบังคับ

แต่คดีนี้ จำเลยได้รับเงินที่กู้จากโจทก์ โจทก์ฟ้องคดีนี้เรียกเอาทรัพย์สินของตนที่ให้กู้คืน จำเลยที่ ๑ รับเงินไว้โดยปราศจากมูลอันจะต้องอ้างกฎหมายได้ และเป็นการทำให้โจทก์เสียเปรียบ จำเลยที่ ๑ จึงต้องคืนเงินที่รับไว้แก่โจทก์ โดยชำระดอกเบี้ยสำหรับเงินดังกล่าวในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่รับเงินจนกว่าจะชำระเงินเสร็จ

ส่วนจำเลยที่ ๒ จะต้องรับผิดชอบตามสัญญาค้ำประกัน ก็ต่อเมื่อการค้ำประกันนั้นอันสมบูรณ์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๖๘๑ เมื่อสัญญากู้ยืมรายนี้เป็นโมฆะ จำเลยที่ ๒ จึงไม่ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์

๖.๓ ความแตกต่างระหว่างกฎกระทรวงฉบับที่ ๕ และฉบับที่ ๖

๖.๓.๑ ธุรกิจประกันวินาศภัย

กฎกระทรวงฉบับที่ ๖ มีขอบเขตกำหนดประเภทของการลงทุนของบริษัทประกันภัยไว้กว้างกว่าที่กฎกระทรวงฉบับที่ ๕ กำหนดไว้มาก เพราะประสงค์จะแก้ปัญหาการลงทุนที่บริษัทประกันภัยซึ่งกำลังเติบโตขึ้นต้องการ และสนองความต้องการของการระดมทุนไปพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในระยะเร่งรัดพัฒนาตามนโยบายของรัฐบาล อีกทั้งเพื่อส่งเสริมกิจการประกันภัยให้ได้มีผลประโยชน์ตอบแทนจากการลงทุนที่มั่นคงสูงกว่าเดิม อันจะเป็นประโยชน์ต่อบริษัทเองในด้านความมั่นคงทางการเงิน และสะท้อนให้ประชาชนผู้เอาประกันภัยหลักประกันที่มั่นคงขึ้นด้วย

ประเภทการลงทุนที่กฎกระทรวงฉบับที่ ๖ กำหนดให้บริษัทประกันวินาศภัยลงทุนได้เพิ่มขึ้นจากกฎกระทรวงฉบับที่ ๕ คือ

๑. ชื่อพันธมิตรที่กระทรวงการคลังกำกับทั้ง เงินต้นและดอกเบี้ย
๒. ชื่อหรือชื่อลดหลักทรัพย์สินของกระทรวงการคลัง หรือองค์การ หรือรัฐวิสาหกิจ ที่เป็นนิติบุคคล ซึ่งมีพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งขึ้น
๓. ชื่อหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทจำกัดซึ่งประกอบธุรกิจในการขายหรือให้เช่าซื้อที่ดินและอาคาร
๔. ชื่อหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทจำกัดซึ่งประกอบธุรกิจประกันชีวิต
๕. ชื่อหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทจำกัดซึ่งประกอบธุรกิจการประกันต่อ
๖. ชื่อหุ้นของนิติบุคคลที่ประกอบธุรกิจประกันชีวิตในต่างประเทศและไม่มีสาขาในราชอาณาจักร
๗. ชื่อตั๋วแลกเงินหรือตั๋วสัญญาใช้เงินโดยบริษัทเงินทุน เป็นผู้สั่งจ่ายหรือเป็นผู้ออกตั๋ว หรือตั๋วแลกเงินที่ธนาคารในประเทศหรือบริษัทเงินทุนเป็นผู้รับอาวัล หรือตั๋วสัญญาใช้เงินที่ธนาคาร เป็นผู้ค้าประกัน
๘. ให้อุปถัมภ์บริษัทจัดสรรที่ดิน หรือที่ดินและอาคารซึ่งจัดสรรตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการจัดสรรที่ดิน โดยมีธนาคารหรือหลักทรัพย์ค้ำประกัน

๙. ใ้หญ่มีแ่การเคหะแห่งชาติ
๑๐. ใ้หญ่มีแ่สหกรณ์การเกษตร
๑๑. ใ้หญ่มีแ่เกษตรกรโดยมีค้ำประกัน
๑๒. จักจำหนายที่ดินของบริษัท

นอกจากนี้ในส่วนที่กำหนดอัตราการลงทุนในกิจการแต่ละประเภท กฎกระทรวงฉบับที่ ๖ ก็ยังได้กำหนดใ้บริษัทประกันภัยลงทุนได้กว้างขวางออกไปอย่างมากดังนี้

ประเภทธุรกิจ	อัตราเดิม (ฉบับ ๕) (% ของสินทรัพย์รวม)	อัตราใหม่ (ฉบับ ๖) (% ของสินทรัพย์รวม)
(๑) พันธบัตรที่กระทรวงการคลังค้ำประกัน	ไม่มี	๒๕
(๒) ชื่อหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมรวม	๑๐	๑๕
(๓) ชื่อหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทขายหรือใ้เช่าอู่ที่กินและอาคาร	ไม่มี	๑๐
(๔) ชื่อหุ้นหรือหุ้นกู้บริษัทประกันชีวิต	ไม่มี	๑๐
(๕) ชื่อหุ้นหรือหุ้นกู้บริษัทประกันต่อ	ไม่มี	๑๐
(๖) ชื่อหุ้นนิติบุคคลที่ประกอบธุรกิจประกันชีวิตในต่างประเทศ	ไม่มี	๑๐ (เงินกองทุน)
(๗) ชื่อตั๋วแลกเงินหรือตั๋วสัญญาใ้เงิน	ไม่มี	๒๕
(๘) ใ้หญ่มีโดยธนาคารค้ำประกัน	๑๕	๒๕
(๙) ใ้หญ่มีโดยมีหลักทรัพย์เป็นประกัน		
๙.๑ มีพันธบัตรรัฐบาลไทยเป็นประกัน	ไม่จำกัด	รวม ๑๕
๙.๒ พันธบัตรที่กระทรวงการคลังค้ำประกัน	ไม่มี	
๙.๓ พันธบัตรธนาคารระหว่างประเทศ	๒	
๙.๔ หุ้นหรือหุ้น	๕	
๙.๕ หุ้นที่ธนาคารค้ำประกัน	ไม่มี	

ประเภทธุรกิจ	อัตราเดิม (ฉบับ ๕) (% ของสินทรัพย์รวม)	อัตราใหม่ (ฉบับ ๖) (% ของสินทรัพย์รวม)
(๑๐) รั้งจำนวนอสังหาริมทรัพย์	๒๕	๓๐
(๑๑) รั้งจำนวนอสังหาริมทรัพย์ซึ่งใช้ เป็นที่อยู่อาศัย	ไม่มี	๑๕
(๑๒) ใหญ่ยืมแก่บริษัทจัดสรรที่ดินและอาคาร	ไม่มี	๑๐
(๑๓) ใหญ่ยืมแก่การเคหะแห่งชาติ	ไม่มี	๑๕
(๑๔) ใหญ่ยืมแก่สหกรณ์การเกษตร	ไม่มี	๒
(๑๕) ใหญ่ยืมแก่เกษตรกร	ไม่มี	๕
(๑๖) ใหญ่ยืมแก่พนักงานของบริษัท	๒	๓
(๑๗) การลงทุนเพื่อการจัดจำหน่ายที่ดิน	ไม่มี	๑๐

และยังมีข้อจำกัดการลงทุนในธุรกิจประเภทรวมไว้ดังนี้

ประเภทรวม	อัตราเดิม (ฉบับ ๕) (% ของสินทรัพย์รวม)	อัตราใหม่ (ฉบับ ๖) (% ของสินทรัพย์รวม)
๑. ข้อหุ้นหรือหุ้นกู้ของนิติบุคคล (ยกเว้นบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรม ซึ่งมีข้อกำหนดกลางหาก) รวมกัน ทั้งสิ้น	ไม่มี	๕๐
๒. ข้อตั๋วแลกเงินหรือตั๋วสัญญาใช้เงินและ การใหญ่โดยมีระยะเวลาครบถ้วนรวมกัน	ไม่มี	๕๕
๓. รั้งจำนวนอสังหาริมทรัพย์รวมกัน	ไม่มี	๕๐
๔. ใหญ่ยืมอื่น ๆ รวมกัน	ไม่มี	๓๐

จะเห็นได้ว่ากฎกระทรวงฉบับที่ ๖ แตกต่างกับกฎกระทรวงฉบับที่ ๕ มาก
แต่ก็ใช้เวลาในการแก้ไขจากฉบับที่ ๕ มาเป็นฉบับที่ ๖ ถึง ๔ ปีเศษ ซึ่งก็ยังไม่ปรากฏ

กระทรวงฉบับที่ ๖ จะก้าวหน้าไม่ทันตลาดธุรกิจในปัจจุบันนี้เสียแล้ว แต่ก็ยังดีกว่าจะไม่แก้ไขเสียเลย

๖.๓.๒ ธุรกิจประกันชีวิต

ในกฎกระทรวงฉบับที่ ๖ ส่วนที่เกี่ยวกับธุรกิจประกันชีวิตนั้น มีการกำหนดขอบเขตของการลงทุนไปกว้างขวางกว่าฉบับที่ ๕ แต่ก็เหมือนกันกับกฎกระทรวงฉบับที่ ๖ ในส่วนที่เกี่ยวกับธุรกิจประกันวินาศภัย คือ ขยายประเภทการลงทุนออกไปจากกฎกระทรวงฉบับที่ ๕ เหมือนกับกฎกระทรวงฉบับที่ ๖ ดังกล่าวในข้อ ๖.๓.๑ มาแล้ว ๑๒ ข้อเช่นกัน

ส่วนในการที่กำหนดอัตราส่วนลงทุนของกิจการแต่ละประเภท กฎกระทรวงฉบับที่ ๖ ได้กำหนดไว้แตกต่างกับฉบับที่ ๕ อย่างมาก และพอจะแยกได้ดังนี้

ประเภทธุรกิจ	อัตราเดิม (ฉบับที่ ๕) (% ของสินทรัพย์รวม)	อัตราการลงทุนใหม่ (ฉบับที่ ๖) (% ของสินทรัพย์รวม)
(๑) พันธบัตรที่กระทรวงการคลัง คำประกัน	ไม่มี	๒๕
(๒) ชื่อหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทเงินทุน อุตสาหกรรม	๑๐	๑๕
(๓) ชื่อหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทประกันชีวิต	ไม่มี	๑๐
(๔) ชื่อหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทประกันต่อ	ไม่มี	๑๐
(๕) ชื่อหุ้นในบัญชีหลักทรัพย์ที่ประกอบธุรกิจประกัน ชีวิตในต่างประเทศ	ไม่มี	๑๐ (เงินกองทุน)
(๖) ชื่อตั๋วแลกเงินหรือตั๋วสัญญาใช้เงิน	ไม่มี	๒๕
(๗) ใ้หูกู้ยืมโดยธนาคารคำประกัน	๑๕	๒๕

ประเภทธุรกิจ	อัตราเดิม (ฉบับที่ ๕) (% ของสินทรัพย์รวม)	อัตราการลงทุนใหม่ (ฉบับที่ ๖) (% ของสินทรัพย์รวม)
(๘) ใหญ่ย่อมโดยมีหลักทรัพย์เป็นประกัน		
๘.๑ พันธบัตรรัฐบาลไทย	ไม่จำกัด	
๘.๒ พันธบัตรที่กระทรวงการคลัง ค้ำประกัน	ไม่มี	
๘.๓ พันธบัตรธนาคารระหว่าง ประเทศ	๒	รวม ๑๕
๘.๔ หุ้นหรือหุ้นกู้	๕	
๘.๕ หุ้นกู้ที่มีธนาคารค้ำประกัน	ไม่มี	
(๙) รับจำนองอสังหาริมทรัพย์เฉพาะที่ เป็นที่อยู่อาศัย	ไม่มี	๑๕
(๑๐) ใหญ่ย่อมแก่บริษัทจัดสรรที่ดินและอาคาร	ไม่มี	๑๐
(๑๑) ใหญ่ย่อมแก่การเคหะแห่งชาติ	ไม่มี	๑๕
(๑๒) ใหญ่ย่อมแก่สหกรณ์การเกษตร	ไม่มี	๒
(๑๓) ใหญ่ย่อมแก่เกษตรกร	ไม่มี	๕
(๑๔) ใหญ่ย่อมแก่พนักงานของบริษัท	๒	๓
(๑๕) การลงทุนเพื่อการจับจำนองที่ดินฯ	ไม่มี	๑๐

และมีข้อจำกัดการลงทุนในธุรกิจรวมประเภทไว้แตกต่างจากกฎกระทรวงฉบับที่

๕ อีก ดังนี้

ประเภทรวม	อัตราเดิม (ฉบับที่ ๕) (% ของทรัพย์สินรวม)	อัตราการลงทุนใหม่ (ฉบับที่ ๖) (% ของทรัพย์สินรวม)
๑. ชื่อหุ้นหรือหุ้นกู้ของนิติบุคคล (ยกเว้น บรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมซึ่งมีข้อ กำหนดทางเทคนิค) รวมทั้งสิ้น	ไม่มี	๕๐
๒. ชื่อตั๋วแลกเงินหรือตั๋วสัญญาใช้เงินและ การให้กู้โดยมีธนาคารค้ำประกันรวมกัน	ไม่มี	๕๐
๓. รับจำนองอสังหาริมทรัพย์รวมกัน	ไม่มี	๕๐
๔. ให้กู้ยืมอื่น ๆ รวมกัน	ไม่มี	๓๐

อาจกล่าวได้ว่า กฎกระทรวงฉบับที่ ๖ ในเรื่องของธุรกิจประกันชีวิตไม่ได้
แตกต่างกับกฎกระทรวงฉบับที่ ๖ ในเรื่องประกันวินาศภัยมากนัก มีเฉพาะสัดส่วนรวม
ของการลงทุนในประเภทรวมการซื้อตั๋วแลกเงินหรือตั๋วสัญญาใช้เงินและการให้กู้โดยมี
ธนาคารค้ำประกันเท่านั้น ที่ต่างกันเพียง ๕% โดยกฎหมายยอมให้ธุรกิจประกันวินาศภัย
ลงทุนได้มากกว่าธุรกิจประกันชีวิตในเรื่องนี้ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะธุรกิจประกันชีวิต
สามารถให้กู้ยืมโดยมีกรรมธรรม์ประกันชีวิตเป็นประกันได้ แต่ธุรกิจประกันวินาศภัยทำไม่ได้
จึงได้กำหนดให้มากกว่ากันเพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกัน

๖.๔ ระยะเวลาการกระทรวงฉบับที่ ๖ ในปัจจุบัน

๖.๔.๑ การให้กู้ยืม

ในเรื่องการให้กู้ยืมนี้ พอดีสรุปปัญหาที่เกิดขึ้นได้ดังนี้

๑. ตามกฎกระทรวง ข้อ ๕ (๓) ซึ่งกำหนดเรื่องบริษัทให้กู้ยืมได้โดย
มีอสังหาริมทรัพย์นอกจากที่ดินและอาคารที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัยจำนองเป็นประกัน แต่กำหนด
"จำนวนเงินที่กู้ยืมแต่ละรายต้องไม่เกินร้อยละ เจ็ดสิบของราคาอสังหาริมทรัพย์ที่เป็น

ประกัน ความราคาประเมินของของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายที่ดิน หรือตามราคาซื้อขายในตลาดความหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนกำหนด ฯลฯ"

ซึ่ง เรื่องนี้ทางบริษัทประกันภัยไม่สามารถปฏิบัติได้ เพราะ

ก. บริษัทไม่อาจทราบราคาประเมินของเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายที่ดินได้ แม้จะสอบถามไปทางสำนักงานที่ดินในแต่ละท้องที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่ก็ไม่ได้ผล

ข. ในกรณีจดทะเบียนจำนวนที่ดินพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายที่ดินจะคิดค่าธรรมเนียมจากจำนวนเงินจำนวนโดยจะไม่แจ้งราคาประเมินของที่ดินนั้นให้ทราบ

ค. การประเมินราคาที่ดินของเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายที่ดินยุ่งยากมากที่ดินแปลงเดียวอาจต้องคำนวณราคาประเมินโดยแบ่ง เนื้อที่ออกคำนวณตามเงื่อนไขที่กำหนดของกรมที่ดิน

ง. การปรับปรุงราคาประเมินของกรมที่ดินซ้ำมาก ที่ดินบางแห่งราคาซื้อขายขึ้นไปสูงแล้ว แต่ราคาประเมินยังต่ำอยู่มาก เพราะ ไม่มีการปรับปรุง

จ. ยังไม่เคยมีประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ราคาซื้อขายในตลาดของนายทะเบียนเลย

ปัญหาที่คือบริษัทประกันภัยไม่สามารถทราบราคาอสังหาริมทรัพย์ที่จะนำมาพิจารณาใหญ่ยี่มีว่ามีราคาที่ละเอียดถี่ถ้วนได้เท่าไรโดยไม่ขัดกับกฎกระทรวงที่กำหนดไว้

ในประเด็นนี้ทางราชการชี้แจงให้เห็นว่าที่ต้องใช้ราคาประเมินก็เพราะกำหนดใหญ่ยี่มีได้ถึง ๓๐% ของราคาอสังหาริมทรัพย์ที่ประเมิน หากจะให้ใช้ราคาตลาดก็ต้องกำหนดใหญ่ยี่มีได้น้อยกว่า ๓๐% ของราคาตลาด

ผู้เขียนเห็นว่า เรื่องนี้ต้องแก้ไขกฎหมายให้เป็นธรรมขึ้น เพราะ เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่าการกำหนดใหญ่ยี่มีโดยอาศัยราคาประเมินนั้น บริษัทไม่สามารถทำให้ถูกต้องตามกฎหมายได้ทั้งเหตุผลข้างต้นนั้นถูกต้องแล้ว และจำนวนใหญ่ยี่มี ๓๐% ของราคาประเมินกับ ๕๐% ของราคาของตลาดนั้นไม่ต่างกันนัก ควรจะกำหนดให้ใช้ราคาตลาดเป็นเกณฑ์ ส่วนอัตราการใหญ่ยี่มีนั้นก็ต้องพิจารณาว่าจะให้ ๕๐% หรือมากกว่านั้น ซึ่งควรจะเป็น ๒๐% ของราคาตลาด บริษัทก็จะไปหาทางเลืองประเมินราคาเอาเอง แล้วทางราชการก็

ไม่มีการตรวจใ้ว่าราคาประเมินเท่าไรในขณะที่บริษัทใหญ่ยื่นกัน กว่าจะตรวจพบก็สายเกินไปที่จะให้บริษัทแก้ไขได้ ซึ่งจะก่อความยุ่งยากในการคำนวณเงาทั้งฝ่ายเอกชนและราชการ ส่วนที่กำหนดไว้ว่า "ตามราคาซื้อขายในตลาดตามหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนกำหนด" นั้น ไม่ควรกำหนดไว้ เพราะนายทะเบียนก็ไม่มีข้อมูลพอที่จะไปกำหนดหลักเกณฑ์ราคาซื้อขายในท้องตลาดให้ยุติธรรมได้

๒. ในกรณีกำหนดเรื่องการใหญ่ยื่นโดยมีที่ดินและอาคารซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัยจำนวนเป็นประกัน ฯลฯ "จำนวนเงินที่ใหญ่ยื่นแต่ละรายต้องไม่เกินร้อยละแปดสิบของราคาทรัพย์สินที่เป็นประกันตามราคาซื้อขายในท้องตลาดตามหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนกำหนด ฯลฯ" ก็เช่นกัน บริษัทไม่มีทางอื่นจะทำได้ ในเมื่อยังไม่มีประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ของนายทะเบียน นอกจากกำหนดราคาแล้วใหญ่ไปเอง ซึ่งเป็นปัญหาที่จะถือว่านิคกฎหมายก็ได้ แต่ใครจะผิด ฝ่ายผู้ประกอบการหรือผู้ควบคุม เพราะกฎหมายให้บริษัทต้องปฏิบัติตามกฎที่กำหนด ในขณะที่เดียวกันกฎหมายก็ให้ผู้ควบคุมทำหน้าที่ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ตามที่กฎหมายให้อำนาจ ผู้เขียนเห็นว่า เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาก็ควรกำหนดหลักเกณฑ์เสียใหม่ให้ใช้ราคาตลาดในเวลาใหญ่ยื่นเสีย จะเกิดความสะดวกทั้ง ๒ ฝ่ายไม่ต้องผิดกฎหมายด้วยกัน

๓. ในข้อกำหนดของกฎกระทรวงนี้ ข้อ ๑๓ ในกรณีที่บริษัทใหญ่ยื่นแก่เกษตรกรเพื่อใช้ในการ เกษตรโดยมีผู้ค้ำประกันและกำหนดว่า "มีเกษตรกรที่อยู่ในคำพลเดียวกันสองคน เป็นผู้ค้ำประกัน และผู้ค้ำประกันต้องไม่มีหนี้สินหรือภาระค้ำประกันกับผู้อื่นอยู่แล้วในวันที่ค้ำประกัน"

กรณีนี้เป็นปัญหาที่จะทราบได้อย่างไรว่าผู้ค้ำประกันมีหนี้สินกับผู้ใดมากน้อยแค่ไหนหรือค้ำประกันผู้ใดอยู่บ้าง เพราะกฎหมายใช้คำว่า "ผู้อื่น" ซึ่งกว้างเกินไป เพราะเกษตรกรที่จะมาค้ำประกันกับบริษัทอาจเป็นลูกหนี้ใครอยู่ก็ได้ บริษัทไม่มีทางทราบ ซึ่งหากบริษัทให้เกษตรกรผู้เป็นลูกหนี้ผู้อื่นอยู่บ้างแล้วไม่ว่าจะเป็นเงินเท่าไรมาค้ำประกันกับบริษัท บริษัทก็จะกลายเป็นผู้ทำนิคกฎหมายโดยไม่เจตนาไปทันที บริษัทจึงเสี่ยงในการให้เกษตรกร ทางราชการเองก็ไม่สามารถบังคับได้เป็นผลเสียแก่เกษตรกร ซึ่งกฎกระทรวง

นี้มุ่งจะให้บริษัทช่วยเหลือเกษตรกร แต่ปัญหาในคำกฎหมายมาทำให้ความมุ่งหมายต้องเสียไป

ผู้เขียนเห็นว่าต้องแก้ไขจุดนี้โดยเพียงเพิ่มเติมถ้อยคำเป็น "ฯลฯ ผู้ค้าประกัน ต้องไม่มีหนี้สินหรือภาระค่าประกันอื่นกับบริษัทอยู่แล้ว ฯลฯ" ก็จะเป็นการแก้ปัญหาก็ให้บริษัทสามารถใหญ่โตโดยไม่เสี่ยงต่อการผิดกฎหมาย ทางราชการเองก็ได้ผลสมความมุ่งหมาย

๖.๔.๒ การซื้อหุ้นและหุ้นกู้

สำหรับเรื่องนี้ มีปัญหาที่น่าพิจารณาเพราะเป็นเรื่องใหม่ ในการที่กฎหมายอนุญาตให้บริษัทลงทุนซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้จากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ อันก่อให้เกิดความสับสนแก่ทั้งบริษัทและทางราชการ และยังคาดการณ์ไม่ได้ว่าจะเป็นผลดีหรือเสียแค่ไหน มีประเด็นที่จะกล่าวถึงดังนี้

๑. ตามข้อ ๑๘ ของกฎกระทรวงฉบับที่ ๖ นี้ กำหนดว่า "ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ถ้าบริษัทใดซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ไว้ซึ่งไม่เป็นไปตามเงื่อนไขในข้อ ๔ หรือข้อ ๕ ให้บริษัทดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ"

แต่ในขณะเดียวกันก็ปรากฏว่า

ก. การซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทจำกัดตามกฎหมายฉบับที่ ๕ มีเงื่อนไขว่า "ฯลฯ บริษัทจำกัดนั้นต้องมีกำไรสุทธิแต่ละปีไม่น้อยกว่า ๑๐ ร้อยละของกำไรสุทธิ" แต่ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๖ ข้อ ๕ การซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทจำกัด กำหนดว่า "ฯลฯ บริษัทจำกัดนั้นต้องมีกำไรสุทธิไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของกำไรสุทธิ" ดังนั้น เมื่อบริษัทลงทุนซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทจำกัดไว้ได้ตามข้อกำหนดของกฎกระทรวงฉบับที่ ๕ แต่พอใช้กฎกระทรวงฉบับที่ ๖ บริษัทซื้อไม่ได้ มีหน้าขาดหุ้นหรือหุ้นกู้ที่ซื้อไว้ก็ต้อง "ดำเนินการให้ถูกต้อง" ก็คือต้องจำหน่ายออกไป เพราะมิเช่นนั้นก็จะผิดกฎกระทรวงฉบับ ๖

เช่นนี้ ปัญหาที่ว่ากฎกระทรวงฉบับที่ ๖ จะมีผลย้อนหลังแค่ไหน ในขณะที่บริษัทซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ในระยะใช้กฎกระทรวงฉบับที่ ๕ บริษัททำถูกต้องตามกฎหมาย แต่พอใช้กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๒ กลายเป็นการผิดกฎหมาย จะ เป็นความยุติธรรมตามหลักการของกฎหมายทั่วไปไหม

บริษัทเองก็ไม่ต้องการจำหน่ายหุ้นหรือหุ้นกู้ที่ซื้อไว้ออกไปทันที เพราะจะขาดทุน เวลาที่ให้ไว้รอเปลี่ยนแปลงวันไม่พอสำหรับการปฏิบัติทางธุรกิจจริง ๆ หากบริษัทจำต้องขายไป ก็จะทำให้ฐานะการเงินของบริษัทนั้นแยกลง ก็จะกระทบกระเทือนถึงผู้เอาประกัน บริษัทเองก็อาจถูกกฎหมายควบคุมเอาอีก จึงไม่มีบริษัทใดขายหุ้นหรือหุ้นกู้ออกไป และทางราชการก็ไม่ได้ปฏิบัติกรอย่างใด เพราะยังตีความไม่แน่นอนว่า การจะใช้กฎหมายย้อนหลัง ไปให้การกระทำที่เคยทำถูกกฎหมายกลายเป็นผิดกฎหมายจะมีผลแค่ไหน ซึ่งก็ต้องรอคำพิพากษาของศาลสูงสุด หากมีการตีพิพากษาขึ้น อีกประการหนึ่ง ตั้งแต่ประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับที่ ๒ จนปัจจุบัน เป็นเวลาปีเศษแล้วแต่ยังไม่มีการดำเนินการกับบริษัทที่ไม่ปฏิบัติตามข้อ ๑๘ นี้ หากจะดำเนินการตอนนี้ผู้ดำเนินการก็จะมีผลผิดไปด้วยในฐานะละเลยต่อหน้าที่แล้ว น่า เป็นเรื่องพิจารณา

ผู้เขียนเห็นว่า เรื่องนี้เป็นปัญหาใหญ่ทางคดีที่สุดต้อง รีบแก้ไขกฎกระทรวง เสียใหม่ โดยเร็วแล้วยกเลิกข้อ ๑๘ เสีย มิเช่นนั้นหากมีการตีตัวอย่างขึ้นก็จะเกิดผลกระทบกระเทือนทั้งแก่ผู้ควบคุมบริษัทตามกฎหมายและแก่บริษัทเอง ในด้านความเชื่อถือของประชาชน

๒. การซื้อพันธบัตรที่กระทรวงการคลังค้าประกันทั้งต้นเงินและดอกเบี้ย ให้บริษัทซื้อได้ไม่เกิน ๒๕% ของสินทรัพย์บริษัท แต่ขณะเดียวกันกำหนดว่าการซื้อพันธบัตรรัฐบาลไทยไม่จำกัดจำนวนเงินที่จะซื้อ

กรณีนี้บริษัทเองก็อยากจะลงทุนในการซื้อพันธบัตรที่กระทรวงการคลังค้าประกัน เพราะมีความมั่นคง เหมือนกับพันธบัตรที่รัฐบาลค้าประกันตนเอง และเจตจำนงของกฎกระทรวงก็อยากให้เป็นบริษัทได้มีส่วนในการพัฒนาประเทศ เพราะพันธบัตรที่กระทรวงการคลังค้าประกัน เช่น พันธบัตรการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จะมีส่วนช่วยในการพัฒนาประเทศมาก แต่ก็ถูกจำกัดโดยข้อความในกฎหมายที่ทำให้บริษัทลงทุนเกินกว่า ๒๕% ของสินทรัพย์บริษัทไม่ได้

ผู้เขียนเห็นว่า ไม่ควรกำหนดจำนวนเงินลงทุนในพันธบัตรที่กระทรวงการคลัง
 คำประกัน เพราะมีความมั่นคงสูงสุดเท่า ๆ กับพันธบัตรรัฐบาลอยู่แล้ว ซึ่งจะเป็นผลดี
 แก่บริษัทและแก่ประเทศด้วย

๓. การซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ให้
 บริษัทซื้อได้ตามมูลค่าหุ้นที่ตั้งไว้ไม่เกิน ๑๕% ของสินทรัพย์บริษัท ซึ่งเป็นเรื่องแปลก เพราะ
 บรรษัทเงินทุนฯ เป็นรัฐวิสาหกิจที่เป็นนิติบุคคลมีกฎหมายรับรองจัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะ ใน
 ขณะที่กฎกระทรวงกำหนดให้ซื้อลดหรือซื้อหลักทรัพย์ของกระทรวงการคลัง องค์การหรือ
 รัฐวิสาหกิจที่เป็นนิติบุคคลซึ่งมีพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งขึ้นได้ โดยมีได้
 กำหนดจำนวนเงินไว้เลย แต่กลับมากำกั้นจำนวนเงินในการซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัท
 เงินทุนฯ

ผู้เขียนเห็นว่า เรื่องนี้คงถือว่าบรรษัทเงินทุนเป็นองค์การหรือรัฐวิสาหกิจซึ่ง
 จัดขึ้นโดยกฎหมาย จึงควรให้บริษัทซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทเงินทุนฯ ได้โดยไม่จำกัด
 จำนวนเงิน เพราะมีความมั่นคงสูงอยู่แล้ว และก็เป็นหน่วยงานที่มีฐานะตามกฎหมาย
 เช่นเดียวกับองค์การหรือรัฐวิสาหกิจอื่น

๔. ตามข้อ ๒ ของกฎกระทรวงฉบับที่ ๒ กำหนดว่า "บริษัทจะลงทุนประกอบ
 ธุรกิจอื่นได้ดังต่อไปนี้

๑. ล่า
 (๔) ซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทจำกัด ๑.๕% ในกรณีซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัท
 จำกัดได้ ๑.๕%

ทั้งนี้บริษัทจำกัดตาม (๔) และ บริษัทจำกัดตามวรรคหนึ่งของ (๔) ต้องไม่
 เป็นบริษัทจำกัดในเครือเดียวกันตามประมวลรัษฎากร

ซึ่งผู้เขียนเห็นว่า ข้อ ๒ นี้มุ่งหมายจะห้ามมิให้บริษัทประกันภัยซื้อหุ้นหรือหุ้น
 กู้ของบริษัทจำกัดใดซึ่ง เป็นบริษัทในเครือเดียวกับบริษัทประกันภัยผู้ซื้อหุ้นหรือหุ้น
 กู้ กฎหมายกำหนดข้อความไว้ข้างต้นทำให้ตีความไปได้ว่า ห้ามมิให้บริษัทประกันภัยซื้อหุ้น

หรือหุ้นกู้ของบริษัทจำกัดตาม (๔) และหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทจำกัดตามวรรคหนึ่งของ (๔) หากทั้ง ๒ บริษัทนั้นเป็นบริษัทในเครือเดียวกัน

ซึ่งก็เกิดความสับสนกันมาแล้วในการพิจารณาของบริษัทเองและทางราชการ ผู้เขียนเห็นว่า ต้องแก้ไขโดยคำให้รั้งกุมในบางประการ เป็น "ทั้งนี้บริษัทจำกัดตาม (๔) หรือ (๕) วรรคหนึ่ง ต้องไม่เป็นบริษัทจำกัดในเครือเดียวกับบริษัทตามประมวลรัษฎากร"

๕. ตามที่ ข้อ ๒ (๔) กฎกระทรวงฉบับที่ ๖ กำหนดว่า "ชื่อหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทจำกัดที่จดทะเบียนในประเทศไทยซึ่งมีได้ประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย เว้นแต่บริษัทจำกัดที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเฉพาะการประกันต่อ"

ซึ่งหากเป็น "บริษัทที่ประกอบธุรกิจประกันชีวิตแต่มีธุรกิจประกันวินาศภัยด้วย" จะมีปัญหาว่าบริษัทจะชื่อหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทจำกัดข้างต้นได้ไหม

ผู้เขียนเห็นว่า เรื่องนี้หากทางการประสงค์ให้ชื่อหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทจำกัดที่ประกอบธุรกิจประกันชีวิตและธุรกิจประกันวินาศภัย หรือประสงค์จะไม่ให้ชื่อหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทจำกัด หากบริษัทจำกัดนั้นมีธุรกิจประกันวินาศภัยอยู่ด้วย ก็ควรระบุให้ชัดเจนลงไป เพื่อจะได้ไม่ผิดภายหลัง

๖. ตามกฎกระทรวงข้อ ๕ กำหนดว่า ในกรณีที่บริษัทชื่อหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทจำกัด ฯลฯ และใน (๖) วรรคสุดท้ายและข้อ ๕ (๒) วรรคสุดท้าย มีข้อความคล้ายกันว่า "แต่ในกรณีที่ชื่อหุ้นกู้มีธนาคารในประเทศไทยค้าประกัน บริษัทจำกัดนั้นไม่ต้องมีลักษณะตาม (ก) (ข) (ค) และ (ง) แต่ถ้าบริษัทจำกัดนั้นเป็นบริษัทจำกัดที่ตั้งขึ้นใหม่หรือประกอบธุรกิจ มายังไม่ครบ ๒ ปี นับแต่วันจดทะเบียนบริษัทจำกัดนั้นต้องมี ฯลฯ"

ซึ่งการไข้อยู่คำในวรรคเดียวกันทำให้เกิดปัญหาว่า กฎหมายประสงค์ให้บริษัทชื่อหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทจำกัดที่ตั้งขึ้นใหม่ได้หากมีเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด และประสงค์ให้บริษัทชื่อหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทจำกัดที่มีธนาคารค้าประกันไม่ต้องมีลักษณะตาม (ก) (ข) (ค) และ (ง) ไขใหม่

การใช้โดยคำของกฎหมายดังกล่าวทำให้เกิดความสับสนในการพิจารณาของบริษัท และทางราชการในการตรวจสอบ ผู้เขียนเห็นว่าควรระบุแยกโดยคำของกฎหมายออกให้ ชัดเจน เพื่อความสะดวกแก่การเข้าใจและไม่สับสน เป็นดังนี้

ข้อ ๕ (๑) วรรคสุดท้ายและข้อ ๕ (๒) วรรคสุดท้ายใช้โดยคำว่า

"ในการซื้อหุ้นกู้ที่ธนาคารในประเทศต่างประเทศ บริษัทจากนั้นก็ไม่ต้องมีลักษณะ ตาม (ก) (ข) (ค) และ (ง)

ในการซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทจากที่ที่ตั้งขึ้นใหม่ หรือประกอบธุรกิจมายังไม่ครบ ๒ ปี นับแต่วันจดทะเบียน บริษัทจากนั้นก็ไม่ต้องมีลักษณะตาม (ก) (ข) (ค) และ (ง) แต่ต้องมีทุนจดทะเบียน ฯลฯ"

๗. การที่กฎกระทรวง ข้อ ๕ (๕) กำหนดว่า "ถ้าเป็นการซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ของ บริษัทจากที่ประกอบธุรกิจอื่นนอกจาก (๑) (๒) (๓) และ (๔) บริษัทจะซื้อได้ก็ต่อเมื่อ ได้รับความเห็นชอบเป็นหนังสือจากนายทะเบียน และจะซื้อได้ไม่สูงกว่ามูลค่าของหุ้นหรือ หุ้นกู้ที่ตั้งไว้ หรือเป็นการซื้อในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ฯลฯ"

ในการนี้เป็นการซื้อหุ้นหรือหุ้นกุตตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) ถ้าเป็นการ ซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ที่มีในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในราคาที่สูงกว่ามูลค่าของหุ้นหรือ หุ้นกู้ที่ตั้งไว้ จะต้องได้รับความเห็นชอบเป็นหนังสือจากนายทะเบียน"

จะเห็นได้ว่า กฎกระทรวงใจดีใจอ่อนใจที่จะป้องกันมิให้บริษัทซื้อหุ้นของบริษัท จากที่ที่ไม่มั่นคงเพียงพอแล้ว แต่ยังคงกำหนดให้บริษัทต้องได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียน ก่อนอีก ซึ่งเป็นปัญหาในทางปฏิบัติ เช่นจะลงทุนซื้อหุ้นบริษัทจากที่ใด ๆ ที่ตลาดหลัก ทรัพย์รับรองแล้ว แต่ไม่ใช่บริษัทจากที่ตามข้อ ๕ (๑) (๒) (๓) (๔) ก็ต้องมาขอความเห็นชอบนายทะเบียน หรือบริษัทจะซื้อหุ้นของบริษัทจากที่มีหลักเกณฑ์เงื่อนไขครบถ้วนตาม กฎหมาย แต่จะซื้อในราคาสูงกว่ามูลค่านอกตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นราคาที่ยอมรับกันก็ยังไม่ ต้องขอความเห็นชอบจากนายทะเบียน อันก่อให้เกิดความยุ่งยากเพราะกว่าจะขอความเห็นชอบจากนายทะเบียนและได้รับอนุมัติ ก็กินเวลาหลายวันตามระบบการปฏิบัติราชการ

ซึ่งไม่ทันการตามสภาพของธุรกิจ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่บริษัทได้ ดังนั้นในทางปฏิบัติ บริษัทอาจจะลงทุนซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ประเภทนี้ไปก่อนแล้วค่อยแจ้งนายทะเบียนภายหลัง ซึ่งก็ไม่ปรากฏว่าจะเกิดผลประการใดต่อการกระทำเช่นนี้

ผู้เขียนเห็นว่าควรระบุไว้ให้แน่ชัดในกฎกระทรวงว่าหุ้นหรือหุ้นกุนิติไหนจะให้บริษัทซื้อได้เลย กำหนดเงื่อนไขของหุ้นหรือหุ้นกู้ให้แน่นอนว่าซื้อไปได้โดยไม่ต้องมาขอความเห็นชอบจากนายทะเบียนอีก หุ้นหรือหุ้นกุนิติไหนไม่ให้ซื้อหรือมีเงื่อนไขอย่างไร มีใบเขียนกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ของหุ้นหรือหุ้นกุนิติต่าง ๆ แล้วก็กำหนดให้ต้องขอความเห็นชอบจากนายทะเบียน ซึ่งไม่มีผลดี ผู้อ่านกฎหมายอาจเข้าใจไปอีกอย่างหนึ่งทำให้เกิดการหลีกเลี่ยงกฎหมายโดยไม่เจตนา

๖.๕.๓ การลงทุนทั่วไป

ในเรื่องการลงทุนโดยทั่วไป ไปนี้มีปัญหาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย มาตรา ๒๓ และพระราชบัญญัติประกันชีวิต มาตรา ๒๗ ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็น ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าเป็นความเห็นที่นาพิจารณาแสดงให้เห็นถึงปัญหาข้อกฎหมายที่สำคัญอย่างหนึ่งจึงขอยกมากล่าวไว้ในที่นี้

ตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย และมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต อนุมาตรา (๕) และอนุมาตรา (๕) ตามลำดับมีข้อความเหมือนกันคือ "ห้ามมิให้บริษัทกระทำการดังต่อไปนี้ ซื้อหรือมีไว้เป็นประจำอันสงเคราะห์บริษัทยันแต่เพื่อใช้เป็นสภาวะที่สำหรับประกอบธุรกิจหรือสำหรับใช้เพื่อสวัสดิการของพนักงานและลูกจ้างของบริษัทตามสมควร หรือเป็นการซื้อสงเคราะห์บริษัทยันแต่กับบริษัทนั้นจากการขายทอดตลาดโดยคำสั่งศาล

บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่ตก เป็นของบริษัท เนื่องจากการชำระหนี้การประกันเงินที่จ่ายให้กู้ยืมไป หรือเนื่องจากการที่บริษัทได้ซื้ออสังหาริมทรัพย์ที่จำนองไว้กับบริษัทนั้นจากการขายทอดตลาดโดยคำสั่งของศาล จะต้องจำหน่ายภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่อสังหาริมทรัพย์นั้นตกเป็นของบริษัท หรือภายในกำหนดเวลาดังนั้นตามที่ได้รับอนุญาตจาก

รัฐมนตรี ทั้งนี้เว้นแต่รัฐมนตรีจะอนุญาตให้ใช้เป็นสถานที่สำหรับประกอบธุรกิจหรือสำหรับใช้เพื่อสวัสดิการของพนักงานและลูกจ้างของบริษัทนั้น

สำหรับอสังหาริมทรัพย์ที่บริษัทหรือชื่อไว้เป็นประจำโดยฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น และบริษัทได้รับโทษปรับไปแล้ว บริษัทจึงไม่ต้องจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์นั้นอีก เพราะวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๒๓ (๔) และ มาตรา ๒๓ (๕) ดังกล่าวไม่ได้บัญญัติไว้ให้จำหน่ายอสังหาริมทรัพย์นั้นเช่นเดียวกับวรรคสอง

ส่วนปัญหาที่บริษัทยังฝ่าฝืนคือ มีอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวภายหลังจากถูกลงโทษปรับแล้ว ก็เป็นการสืบต่อเนื่องกับการมีอสังหาริมทรัพย์นั้นซึ่งบริษัทได้ถูกลงโทษปรับไปแล้ว ไม่อาจแยกออกจากกันได้ จึงเป็นการกระทำหรือกรรมอันเดียวกันกับการกระทำหรือกรรมที่ถูกลงโทษไปแล้วนั้น และพระราชบัญญัติประกันวินาศภัยมาตรา ๔๕ และพระราชบัญญัติประกันชีวิตมาตรา ๔๔ ก็ได้บัญญัติให้คดีเป็นอันเลิกกัน นอกจากนี้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๓๗ ก็ได้บัญญัติอีกว่า ในคดีอาญาซึ่งเปรียบเทียบได้ตามกฎหมายอื่น เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามค่าเปรียบเทียบของพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว คดีอาญาเลิกกัน และมาตรา ๓๘ (๑) ได้บัญญัติว่า คดีนั้นเป็นอันเสร็จเด็ดขาดเมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามที่เจ้าหน้าที่กำหนดแล้ว

ดังนั้นเมื่อบริษัทได้ถูกเปรียบเทียบและชำระค่าปรับแล้ว ก็จะดำเนินการลงโทษเปรียบเทียบปรับอีกไม่ได้ เพราะคดีนั้นเป็นอันเลิกและเสร็จเด็ดขาดแล้วและถ้าจะฟ้องศาลขอให้ลงโทษอีกก็ไม่ได้ เพราะสิทธิที่จะฟ้องบริษัทให้ถูกลงโทษอีกย่อมระงับตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๘ (๓) คือคดีได้เลิกกันตามมาตรา ๓๗ (๔) แล้ว

ตามความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าวนี้ หากบริษัทชื่อหรือมีอสังหาริมทรัพย์ฝ่าฝืนต่อกฎหมายโดยอสังหาริมทรัพย์นี้ไม่มีราคา และเก็บไว้เพื่อจำหน่ายโดยตั้งใจว่าจะมีกำไรหลายล้านบาท และทางราชการลงโทษปรับไปเพิ่มตามที่กฎหมายให้อำนาจตามมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต หรือมาตรา ๖๕

แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัยเป็นเงินเพียงหนึ่งแสนบาท บริษัทก็พ้นความผิด สามารถทำการเก็งกำไรขายอสังหาริมทรัพย์ต่อไปได้ ซึ่งเป็นช่องว่างของกฎหมายที่ทำให้บริษัทอาจมีเจตนาไม่สุจริต นำเงินมาลงทุนซื้ออสังหาริมทรัพย์ไว้เก็งกำไรได้ หากเกิดผิดพลาดไปก็จะเกิดความเสียหายแก่ประชาชนผู้เอาประกัน

ผู้เขียนเห็นว่า น่าจะตงหาทางแก้ปัญหาไว้ โดยกำหนดมาตรการบางอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือกำหนดโทษ เป็นโทษจำคุก เพื่อป้องกันมิให้บริษัททำการเก็งกำไร ซึ่งจะเกิดความเสียหายต่อกิจการประกันภัยและประชาชนเป็นอย่างมาก X

ในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการลงทุนที่ยังมีปัญหาพอยกมากกล่าวได้ดังต่อไปนี้

"ตัวสัญญาใช้เงินของบริษัทเงินทุนเป็นผู้ค้ำประกัน" จะมีความหมายและความเท่าเทียมกับ "ตัวแลกเงินที่มีบริษัทเงินทุนเป็นผู้รับอาวัล" หรือ "ตัวสัญญาใช้เงินของบริษัทเงินทุนเป็นผู้ออก" หรือ "ตัวแลกเงินที่มีบริษัทเงินทุนเป็นผู้ส่งจ่าย" หรือไม่

เพราะตามข้อ ๒ (๖) แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ ๒ ให้บริษัทลงทุนซื้อตัวแลกเงินที่มีธนาคารในประเทศหรือบริษัทเงินทุนเป็นผู้อาวัล หรือซื้อตัวสัญญาใช้เงินที่ธนาคารในประเทศเป็นผู้ค้ำประกัน และข้อ ๒ (๗) ให้บริษัทซื้อตัวแลกเงินหรือตัวสัญญาใช้เงินโดยบริษัทเงินทุนเป็นผู้ส่งจ่ายหรือเป็นผู้ออกตัวได้

หากตัวสัญญาใช้เงินของบริษัทเงินทุนเป็นผู้ค้ำประกัน มีความหมายดังกล่าวข้างต้นก็น่าจะให้บริษัทสามารถซื้อตัวสัญญาใช้เงินที่บริษัทเงินทุนเป็นผู้ค้ำประกันได้

ผู้เขียนเห็นว่า แม้ตามความหมายอาจจะไม่เหมือนกัน แต่ในทางความมั่นคงและความเข้าใจของบุคคลทั่วไปก็น่าจะมีความหมายเหมือนกัน และควรอนุญาตให้บริษัทลงทุนซื้อตัวสัญญาใช้เงินดังกล่าวได้

๖.๕ การพิจารณาปัญหาโดยองค์กรของรัฐ

องค์กรควบคุมการประกันภัยเป็นหน่วยงานของรัฐ ซึ่งก็คือกระทรวงพาณิชย์ เรียกว่าสำนักงานประกันภัย ขึ้นตรงต่อสำนักงานปลัดกระทรวง มีหน้าที่ควบคุมดูแลและมีอำนาจ

ตามที่พระราชบัญญัติประกันชีวิตและพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๑๐ กำหนดไว้

สำหรับในด้านการควบคุมการลงทุนของบริษัทประกันภัยโดยหน่วยงานนี้ ก็ได้พิจารณาจากหลักการในกฎกระทรวงที่บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการลงทุนของบริษัทประกันภัยโดยตลอด ซึ่งในฉบับปัจจุบันคือ กฎกระทรวงฉบับที่ ๒ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และ ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๑๐ และตามความในมาตรา ๖ และ ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๑๐

และโดยที่นายทะเบียนประกันชีวิตและนายทะเบียนประกันวินาศภัยซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับและตามกฎกระทรวงดังกล่าว เป็นบุคคลคนเดียวกับหัวหน้าหน่วยงานนี้คือ ผู้อำนวยการสำนักงานประกันภัย การพิจารณาเรื่องราวต่าง ๆ ที่บริษัทประกันภัยจะลงทุนได้แค่ไหนเพียงใด จึงต้องผ่านหน่วยงานนี้

สำหรับในเรื่องการพิจารณาปัญหาการลงทุนของบริษัทประกันภัยนั้น พอจะสรุปหลักการอย่างกว้าง ๆ แยกได้ดังต่อไปนี้

๖.๕.๑ การขอความเห็นชอบตามบทเฉพาะกาลของกฎกระทรวงฉบับที่ ๒

ข้อ ๑๔ ของกฎกระทรวงฉบับที่ ๒ กำหนดว่า "ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ถ้าบริษัทใดซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ไว้ซึ่งไม่เป็นไปตามเงื่อนไขในข้อ ๔ หรือข้อ ๕ ให้บริษัทนั้นดำเนินการให้ถูกต้องภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้บังคับ"

(กฎกระทรวงมีผลบังคับตามกฎหมายตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป และกฎกระทรวงฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๕)

ดำเนินการให้ถูกต้อง ตามที่กล่าวข้างต้นนั้น บริษัทประกันภัยก็ต้องแจ้งไปยังสำนักงานประกันภัยและขอความเห็นชอบในเรื่องหุ้นและหุ้นกู้ที่ซื้อไว้ก่อนประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับที่ ๒ หากหุ้นและหุ้นกุนั้นมีเงื่อนไขครบตามข้อ ๔ หรือข้อ ๕ ตามกฎกระทรวงฉบับนี้ และอยู่ในอำนาจของนายทะเบียนที่จะให้ความเห็นชอบได้ ทั้งนี้ต้องภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ และนายทะเบียนมีอำนาจจะพิจารณา

ให้ความเห็นชอบหรือไม่ก็ได้ ส่วนใหญ่แล้วการซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทที่ใดดำเนินการไปตั้งแต่ก่อนกฎกระทรวงฉบับนี้ประกาศใช้ เป็นหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทจำกัดที่ประกอบธุรกิจอื่น นอกจากธุรกิจที่กำหนดในข้อ ๕ (๑) (๒) (๓) (๔) ของกฎกระทรวงฉบับที่ ๖ ซึ่งเข้าหลักเกณฑ์ตามข้อ ๕ (๕) และนายทะเบียนมีอำนาจพิจารณาให้ความเห็นชอบได้

ในการขอความเห็นชอบเพื่อกำหนดการให้ถูกต้องตามบทเฉพาะกาลดังกล่าว ทำให้ทางราชการได้ทราบถึงการดำเนินงานที่แล้ว ๆ มาของบริษัทก่อนมีกฎกระทรวงฉบับที่ ๖ ประกาศใช้ และเพื่อเป็นการใช้นโยบายเพื่อการส่งเสริมกิจการประกันภัย หากบริษัทใดแจ้งขอความเห็นชอบมาตามบทเฉพาะกาลโดยอ้างข้อ ๕ (๕) ของกฎกระทรวงว่าอยู่ในอำนาจของนายทะเบียนที่จะพิจารณาให้ความเห็นชอบ ทางราชการก็จะพิจารณาให้ความยกเว้น เพราะการซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทใดเคยทำมาอย่างถูกต้องตามกฎหมายกฎกระทรวงฉบับเก่าคือฉบับที่ ๕ มาก่อน แต่เมื่อมีกฎกระทรวงฉบับที่ ๖ ก็กลับเป็นไม่ถูกต้องตามข้อกำหนด จึงต้องยกประโยชน์ให้กับบริษัทไป อย่างไรก็ตามในกรณีถือหุ้นหรือหุ้นกู้ที่บริษัทซื้อไว้ก่อนนั้นไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงฉบับที่ ๖ เช่น ไม่ได้เป็นบริษัทจำกัดที่จดทะเบียนในประเทศไทย นายทะเบียนก็ไม่มีอำนาจจะให้ความเห็นชอบในการซื้อหุ้นหรือหุ้นกุงดังกล่าวได้ ส่วนเมื่อไม่มีอำนาจให้ความเห็นชอบได้แล้ว จะกำหนดการอย่างไรให้บริษัทก็เป็นอีกส่วนหนึ่ง และนอกจากจะให้ความเห็นชอบได้ในกรณีที่มีอำนาจตามข้อ ๕ (๕) ดังกล่าวแล้ว ยังต้องกำหนดให้บริษัทปฏิบัติตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงฉบับที่ ๖ เช่น หุ้นหรือหุ้นกุนั้นถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดและการซื้อก็ถูกต้องตามกำหนดอัตราส่วนที่กำหนดไว้ว่าเมื่อรวมกันทุกรายไม่เกินร้อยละสิบห้าของสินทรัพย์บริษัทหรือซื้อแต่ละรายไม่เกินร้อยละสิบห้าของเงินทุนชำระแล้วของบริษัทจำกัดรายนั้น ๆ เป็นต้น

ผู้เขียนบทความบริษัทที่ไปแจ้งขอความเห็นชอบดังกล่าวคงจะมีจำนวนไม่มากนัก เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนบริษัททั้งหมดที่มีอยู่ เพราะความไม่เข้าใจในหลักการของกฎหมายที่กำหนดไว้ หรือเพราะไม่สามารถตีความ "ดำเนินการให้ถูกต้อง" ตามที่ทางราชการกำหนดเอาเองก็ได้ว่า หากไปแจ้งขอความเห็นชอบแล้วก็จะได้รับความเห็นชอบ

หรือหมายถึงอะไรกันแน่ เพราะผู้เขียนเองก็ไม่เข้าใจการตีความ "ดำเนินการให้ถูกต้อง" ว่าทำไมจึงแปลความไปได้เช่นนั้น

๖.๕.๒ การขอความเห็นชอบการซื้อหุ้นและหุ้นกู้

สำหรับเรื่องนี้ก็เป็นเรื่องการดำเนินการตามความในข้อ ๕ (๕) วรรคแรกและวรรคสุดท้าย เพราะเป็นอำนาจของนายทะเบียนในกรณีที่พิจารณาให้ความเห็นชอบ

ข้อ ๕ (๕) วรรคหนึ่ง มีข้อความว่า "ถ้าเป็นการซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทจำกัด ซึ่งประกอบธุรกิจอื่นนอกจาก (๑) (๒) (๓) และ (๔) บริษัทจะซื้อได้ก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบ เป็นหนังสือจากนายทะเบียนและจะซื้อได้ไม่สูงกว่ามูลค่าของหุ้นหรือหุ้นกู้ที่ค้างไว้หรือเป็นการซื้อในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งนี้รวมกันไม่เกินร้อยละสิบห้าของสินทรัพย์ของ บริษัทตามบัญชีบุคคลที่มีอยู่ในวันสิ้นปีบัญชีครั้งสุดท้าย การซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ของแต่ละบริษัทจำกัดดังกล่าว บริษัทจะซื้อได้ไม่เกินร้อยละสิบห้าของเงินทุนที่ชำระแล้วของบริษัทจำกัด ฯลฯ"

วรรคสุดท้ายความว่า "ในกรณีที่เป็นการซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) ถ้าเป็นการซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ที่มีได้ผ่านตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในราคาที่สูงกว่ามูลค่าของหุ้นหรือหุ้นกู้ที่ค้างไว้ จะต้องได้รับความเห็นชอบ เป็นหนังสือจากนายทะเบียน ฯลฯ"

สำหรับบริษัทจำกัดตาม (๑) คือ บริษัทจำกัดที่ประกอบธุรกิจอุตสาหกรรม เกษตรกรรม หรือการขนส่ง (๒) คือ บริษัทจำกัดที่ประกอบธุรกิจในการขายหรือให้เช่าซื้อที่ดินและอาคาร (๓) คือ บริษัทจำกัดที่ประกอบธุรกิจพาณิชย์ (๔) คือ บริษัทจำกัดที่ประกอบธุรกิจเฉพาะการประกันต่อ

สำหรับหุ้นหรือหุ้นกู้ที่บริษัทประกันภัยจะซื้อโดยขอความเห็นชอบนั้นต้องเป็นหุ้นหรือหุ้นกู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๖ แล้ว คือ ตาม "ข้อ ๕ (๕) (ก) ทรัพย์สินเกินกว่าหนี้สิน (ข) ถ้าไรสุทธิไม่ต่ำกว่าร้อยละสิบของทุนที่ชำระแล้วติดต่อก"

กันไม่น้อยกว่าสองปี ก่อนที่ซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้นั้น" และข้อ ๕ (๕) วรรคสอง "แต่ในกรณีซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ที่มีธนาคารในประเทศค้ำประกัน บริษัทจากัดนั้นไม่ต้องมีลักษณะตาม (ก) และ (ข) และในกรณีซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย บริษัทจากัดนั้นไม่ต้องมีลักษณะตาม (ข)"

และหุ้นหรือหุ้นกุนั้นต้องไม่เป็นหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทจากัดในเครือเกี่ยวกับบริษัทประกันภัยที่จะซื้อ ตามประมวลรัษฎากร (ข้อ ๔ วรรค ๓)

และต้องพิจารณาตาม ข้อ ๕ (๑) (๒) (๓) (๔) ด้วย

เมื่อหุ้นหรือหุ้นกู้ที่ไปขอความเห็นชอบจากนายทะเบียนถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงฉบับที่ ๒ แล้ว ก็อยู่ในอำนาจของนายทะเบียนว่าจะให้ความเห็นชอบหรือไม่ ซึ่งส่วนใหญ่จะได้รับความเห็นชอบให้ดำเนินการซื้อหุ้นหรือหุ้นกุนั้น ๆ ได้ ส่วนในกรณีที่หุ้นหรือหุ้นกู้ที่ไปขอความเห็นชอบไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงฉบับที่ ๒ แล้ว นายทะเบียนก็ไม่มีอำนาจให้ความเห็นชอบได้ ซึ่งเป็นหลักการที่ทางราชการกำหนดในเรื่องนี้ และทางราชการก็ได้กำชับให้บริษัทดำเนินการให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของเงื่อนไขในกฎกระทรวงฉบับที่ ๒ ทุกครั้งไปในการให้ความเห็นชอบ

หุ้นหรือหุ้นกู้ที่บริษัทต้องการลงทุนและขอความเห็นชอบไปมากที่สุด คือ หุ้นของบริษัทจากัดที่ไม่ได้เข้าหลักเกณฑ์ของข้อ ๕ (๑) - (๔) แต่เข้าหลักเกณฑ์ข้อ ๕ (๕) เช่น หุ้นของธนาคารต่าง ๆ หุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทเงินทุนและบริษัทจากัดอื่น ๆ เป็นต้น

มีกรณีที่บริษัทขอความเห็นชอบในการซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยขอผ่อนผันให้ทางราชการให้ความเห็นชอบ ในการซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทจากัดเป็นราย ๆ วัล่วงหน้า และบริษัทจะซื้อในภายหลัง และหลังจากการซื้อบริษัทจะแจ้งให้ทางราชการทราบอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งก็ได้รับความเห็นชอบโดยต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดอื่น ๆ ในกฎกระทรวงฉบับที่ ๒ โดยเคร่งครัด และแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับปริมาณราคาหุ้นหรือหุ้นกุนั้นส่งให้นายทะเบียนทราบทุกเดือน

ในกรณีนี้ ผู้เขียนเห็นว่าหากพิจารณาในแง่กฎหมายตามข้อ ๕ (๕) ของกฎกระทรวงฉบับที่ ๒ แล้ว การที่บริษัทจะลงทุนซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้คงได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนก่อนไม่ใช่ให้ซื้อไปก่อนแล้วมาแจ้งภายหลังซึ่งจะเป็นการสนับสนุนให้บริษัทกระทำการอันฝ่าฝืนเจตนาของกฎหมายที่ประสงค์จะควบคุมการลงทุนของบริษัทประกันภัย เพราะบริษัทอาจไปซื้อผิดเงื่อนไขของกำหนดร้อยละของเงินลงทุนที่กำหนดไว้ในกฎหมาย เมื่อทางราชการตรวจพบภายหลังก็จะก่อให้เกิดความยุ่งยากแก่ทั้งฝ่ายเอกชนและราชการ ซึ่งกระทบกระเทือนถึงประชาชนผู้เอาประกัน อย่างไรก็ตามหากจะพิจารณาถึงการตีความในกฎหมายซึ่งอาจต่างความคิดเห็นกันได้ว่า การที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียน หรือ "ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียน" อาจหมายถึงเป็นอำนาจของนายทะเบียนที่จะพิจารณาให้ความเห็นชอบอย่างใดก็ได้ อาจให้ความเห็นชอบไปก่อนการซื้อทุกครั้งหรือให้ความเห็นชอบในการซื้อ ส่วนจะซื้อเท่าไร อย่างไรก็กำหนดให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขในกฎกระทรวงอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งแล้วแต่จะพิจารณาตีความ ผู้ที่จะตัดสินชี้ขาดการตีความนี้ได้ไม่ใช่ผู้เขียนแต่ต้องเป็นศาลสูงสุด ซึ่งก็คงไม่มีโอกาสตีความให้เป็นมาตรฐานไปได้ เพราะคงไม่มีกรณีพิพาทขึ้นถึงชั้นศาลแน่นอนกว่าจะมีกรณีผู้เอาประกันต้องได้รับความเดือดร้อน

แต่หากพิจารณาในแง่ดีของการส่งเสริมการประกันภัย บริษัทที่จะลงทุนก็ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์และความมั่นคงของหลักทรัพย์ไว้แล้วจึงคงไม่มีปัญหา ส่วนภาวะในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ว่าการซื้อขายหุ้นจะเป็นมาตรฐานหรือการเก็งกำไรก็เป็นอีกส่วนหนึ่งที่เรากำลังพิจารณาตามสภาพความเป็นจริงที่บริษัทอาจลงทุนในกรณีเช่นนี้แล้วหากทุนได้

นอกจากนี้ในหุ้นหรือหุ้นกู้ที่กฎกระทรวงฉบับที่ ๒ ไม่อนุญาตให้ซื้อได้ในราคาเกินกว่ามูลค่าของหุ้นหรือหุ้นกู้ เช่น ตามข้อ ๒ (๓) และข้อ ๔ ซึ่งห้ามไม่ให้บริษัทลงทุนซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยเกินกว่ามูลค่าของหุ้นหรือหุ้นกู้ที่ตั้งไว้ บริษัทที่ขอความเห็นชอบไปก็จะได้ไม่ได้รับความเห็นชอบให้ซื้อได้ สำหรับหุ้นชนิดพิเศษ เช่น หน่วยลงทุนของกองทุนสินค้านิรภัย ซึ่งนำออกขายโดยบริษัทกองทุนรวม

จากคัตนั้นไม่มีระบุในกฎกระทรวงฉบับที่ ๒ ให้ลงทุนได้และแม้จะถือว่าบริษัทลงทุนรวม
จำกัดเป็นบริษัทจำกัดที่ประกอบธุรกิจอื่นตามข้อ ๕ (๕) ของกฎกระทรวงฉบับที่ ๒ แต่ก็
ไม่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๕ (๕) เช่นกัน การจะซื้อหน่วยลงทุนดังกล่าว
บริษัทจึงไม่อาจลงทุนซื้อได้

บางกรณีบริษัทได้ลงทุนซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ไปก่อนแล้วจึงมาดำเนินการขอความเห็น
ชอบตามข้อ ๕ (๕) ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าบริษัทได้ทำผิดกฎหมายแล้ว นอกจากจะได้รับความ
เห็นชอบจากนายทะเบียนล่วงหน้าดังกล่าวในกรณีต้น ๆ แต่ส่วนในการดำเนินการของทาง
ราชการจะเป็นอย่างไรก็อีกอย่างหนึ่ง

๖.๕.๓ ข้อพิจารณาทั่วไป

สำหรับในเรื่องการลงทุนอย่างอื่นของบริษัทประกันภัย หรือการแจ้ง
หาหรือขอปรึกษาบางประการของบริษัทต่อทางราชการก็มีน้อยมาก อาจเป็นเพราะบริษัท
ทราบหลักกฎหมายดีพอแล้ว หรือเป็นประการอื่นก็ได้ ดังพอจะสรุปได้ คือ

๑. การใหญ่ยืมโดยมีที่ดินและอาคารซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัยจำนวน เป็น
ประกัน ซึ่งหากบริษัททำตามที่กำหนดของข้อ ๕ (๓) และข้อ ๑๖ (๓) แห่งกฎกระทรวง
ครบถ้วนก็สามารถทำได้อยู่แล้วตามกฎหมาย แต่หากดำเนินการแจ้งให้ทาง
ราชการทราบก่อนก็เป็นการดี ซึ่งมีน้อยรายที่จะแจ้งให้ทางราชการทราบ ในเมื่อแจ้ง
ให้ทราบก็ไม่มีปัญหาที่จะขัดข้องอยู่แล้ว

๒. การซื้อสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้เป็นสกลนที่สำหรับประกอบธุรกิจ
ของบริษัท บริษัทสามารถทำได้ตามบทระ ๒๓ (๔) แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต
พ.ศ. ๒๕๑๐ หรือมาตรา ๒๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๑๐
อยู่แล้ว โดยไม่จำเป็นต้องแจ้งทางราชการก่อน แต่การแจ้งให้ทางราชการทราบก่อน
อาจเป็นเพราะระเบียบของทางราชการที่ต้องการควบคุมการใช้เงินของบริษัทเป็น
จำนวนมากในแต่ละครั้ง ซึ่งบริษัทจะแจ้งหรือไม่แจ้งก็ได้ และแม้จะแจ้งให้ทราบ
ทางราชการก็ไม่มีสิทธิจะห้ามการซื้อนั้นได้ นอกจากบริษัทจะมีเงินเหลืออยู่ไม่มากนัก

ซึ่งอาจกระทบกระเทือนต่อผู้เอาประกันภัย ทางราชการก็ต้องมีมาตรการในคันอื่น
ควบคุมบริษัทไปโดยทวนถวนชื่อตั้งกล่าวได้

๓. การมีอสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้เป็นสถานที่สำหรับไว้เพื่อสวัสดิการของ
พนักงานและลูกจ้างของบริษัทตามสมควร บริษัทก็ทำได้ตามมาตรา ๒๓ (๘) และ
มาตรา ๒๓ (๙) ตั้งกล่าวข้างต้น แม้แต่ในกรณีที่อ้างว่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อไว้ใช้
เป็นสวัสดิการแก่พนักงานหรือลูกจ้างของบริษัทในอนาคตแต่ปัจจุบันยังไม่ใช้เป็นสวัสดิการ
ก็ยังถือว่าบริษัททำได้ตามข้อกำหนดข้างต้น ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าน่าจะผิดเจตนารมณ์ของ
กฎหมายที่กำหนดให้ "ชื่อเพื่อไว้ใช้สำหรับสวัสดิการพนักงานหรือลูกจ้างของบริษัท" ไม่
ใช้ "ชื่อเพื่อไว้ใช้ในโอกาสสำหรับสวัสดิการพนักงานหรือลูกจ้างของบริษัท" แต่ก็อาจ
เป็นการตีความของกฎหมายซึ่งมีความเห็นไม่ตรงกันได้

๔. สำหรับการมีอสังหาริมทรัพย์ตามมาตรา ๒๓ (๘) และมาตรา ๒๓ (๙)
ข้างต้นนั้น ทางราชการตีความกว้างมาก " ฯลฯ สถานที่ประกอบธุรกิจ" อาจหมายถึง
อาคารเก็บรักษาเอกสารหรือทรัพย์สินใด ๆ ของบริษัท หรืออาจหมายถึงที่จอดรถเพื่อ
ความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ส่วน " ฯลฯ เพื่อสวัสดิการของพนักงาน ฯลฯ" อาจ
หมายถึงอสังหาริมทรัพย์ที่จะไว้เพื่อสวัสดิการในอนาคตก็ได้

ในเรื่องการพิจารณาปัญหาโดยองค์กรของรัฐนี้ เป็นการให้หลักการตาม
กฎหมายที่ให้อำนาจควบคุมกิจการประกันภัย และใช้หลักการตีความกฎหมายซึ่งแล้วแต่
จะตีความอย่างไร เพราะไม่มีการคัดค้านการตีความนั้นและไม่เคยมีคำพิพากษาศาล
สูงสุดเป็นบรรทัดฐาน และยังเป็นการใช้ดุลยพินิจตามที่กฎหมายให้อำนาจ ส่วนหน้าที่
ที่ต้องทำตามกฎหมายก็ไม่จำเป็นต้องยกขึ้นมาพิจารณาเพราะไม่มีปัญหา เนื่องจากไม่มีการ
สอบถามหรือปรึกษา เรียกว่าการควบคุมกิจการประกันภัยตามกฎหมายควบคุมกิจการ
ประกันภัย เป็นเรื่องที่ทำได้ไม่ยากนัก เพราะสามารถตีความกฎหมายและใช้ดุลยพินิจ
ได้เต็มที่ ส่วนจะมีผลประการใดก็ควรรอให้เกิดขึ้นในอนาคตว่าจะ เป็นผลดีหรือจะเป็น
ผลเสียเพียงไร.